

Glasnik MIRA

Godište VIII. • Broj 8 • Međugorje • Kolovoz 2012. • Cijena 2,5 KM / 10kn

Gospodine, daj nam više vjere!

"Draga djeco!

Danas vas pozivam na dobro. Budite nositelji mira i dobrote u ovome svijetu. Molite da vam Bog dadne snage da u vašem srcu i životu uvijek vladaju nada i ponos, jer ste Božja djeca i nositelji njegove nade ovom svijetu koji je bez radosti u srcu i bez budućnosti jer nema srce otvoreno prema Bogu koji je vaš spas.

Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu."

25. srpnja 2012.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Budite nositelji mira i dobrote u ovom svijetu
vlč. Adalbert Rebić

Promišljanje
Božansko Srce Isusa Krista
fra Slaven Brekalo

Promišljanje
Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke (VIII.)
fra Ivan Dugandžić

Meditativni kutak
Znaš li što je vjera?
fra Marinko Šakota

Vidioci govore
Mirjana Dragičević - Soldo (4/7)

Susreti
Suđenje međugorskom župniku bilo je suđenje Svetom pismu i Gospi
dr. Milan Vuković

Promišljanje

Marija – dušom i tijelom u nebeskoj slavi

Što nam zbori ova Marijina svetkovina? Marijina su svetišta te s njima povezana hodočašćenja i slavlja nešto kao zemljovidna mapa naše vjere u cijelom svijetu. O Marijinim blagdanima crkve su posjećenije, vjernici hodočaste, predanije mole, iznutra osjećaju da je u Mariji netko tko ih razumije, čuje, tko njihove molbe i potrebe može donijeti pred Isusa, njezina Sina, tko je moćan i za zemaljskoga života, ali i u nebeskoj proslavi.

fra Tomislav Pervan

Poglavito pak svetkovina Marijina Uznesenja na nebo jest nešto kao vrhunac njezinih slavlja kroz crkvenu godinu. Zagledani u Mariju, nekako spontano ćutimo u sebi: Da, to što se u njezinu životu do kraja ozbiljilo obećano je svakomu vjerniku. Svi se ufamo biti u Marijinu društvu, u društvu nebesnika. Velika je Gospa nešto kao cilj svih bogoslužnih događanja i vremenâ koja započinju vremenom došašća, nastavlajući se rođenjem Sina Božjega koji ide kroz svoju muku i smrt u proslavu, da bi nas učinio dionicima svojega Duha. Duh je onaj koji je oblikovao Marijin život i doveo ga do antropološke punine, do same proslave. Stoga je i u nama negdje prtajena žudnja, biti u Marijinu zajedništvu, dijeliti s njome konačnu proslavu, biti u nebeskoj slavi.

Marija – do kraja izručena Bogu

Godine 1950. proglašeno je vjerskom istinom – dogmom – drevno osvjedočenje cjelokupnoga vjerničkoga puka kako je Marija uznesena dušom i tijelom u nebesku slavu. Crkva je to svečano proglasila, a sami *timing* nije slučajno odabran. Naime, Drugi svjetski rat netom je minuo, ta velika svjetska klaonica odnijela je sa sobom više od šezdeset milijuna žrtava. Jedva je krvavi rat minuo, uslijedio je *hladni rat*, nezaustavljiva utrka u naoružanju. Atomske i hidrogenske oružje za ▶

Fotografija na naslovnici: Lidija Paris

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr | Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

► masovna uništenja se množi, vrše se pokusi u atmosferi, podzemlju i podmorju. Namjesto da se konačno – kako stoji pred Ujedinjenim narodima na East Riveru – *prekujaju mačevi u plugove i koplja u srpove* – što je uzeto iz biblijske riznice prorokâ Izaije i Miheja, da se poradi na svesvjetskom miru, 'obnova' svijeta stajala je u znaku *kovanja* novoga oružja, sveopćega naružavanja, izvoza ratova i revolucija, sukoba Istoka i Zapada.

Protiv toga besmisla i ludila Crkva je pred cijelim svijetom podignula jasni Znamen, Simbol – Mariju na nebo uznesenu – ističući kako svaki čovjek ima svoje od Boga darovano dostojanstvo, svoja Bogom zajamčena prava, koja nikakav rat, nikakav logor ni *gulag* ili ubijanje, u čovjeku ne mogu zatrti ili ukloniti. Ništa nije kadro obesnažiti ono što je Bog u čovjeka usadio ulijevajući mu besmrtnu dušu. Marijino Uznesenje jest doslovce *dokološka antropologija* koja svima poručuje: Čovjek je svojim bitkom samo u Bogu udomljen, Nebo je čovjekov pravi i konačni cilj i zavičaj. Čovjek je hodočasnik na ovome svijetu, oslikan na zaslonu biografije jednoga Abrahama koga Bog poziva da ostavi sve svoje te da se nikad više ne vrati u svoj zavičaj. On mora naprijed, u nepoznato, neistraženo, krajnje neizvjesno. Na primjeru Abrahama i Odiseja, grčkoga junaka, previjana i lukava, židovski filozof Emmanuel Levinas razvija svoju antropologiju. S metaforom jednoga Abrahama koji se zapućuje u

nepoznato, koji slijedi nepoznati glas, nudi nam se čisti posluh slušanja, hod za Nepoznatim, što se paradigmatički ozbiljilo i u Marijinu životu koja se *poslušom Istini* (usp. 1 Pt 1,22) i prihvatom Božje ponude zaputila u krajnji rizik i nepoznanicu. Ona se do kraja izručuje Bogu i Glasu, ona postaje doživotni *talac* svoga pristanka, ona u krajnjoj slobodi izručuje svoju slobodu Bogu, stoji u posvemašnjoj *kenozi*, samoizručenju. U Odiseja imamo nakon pada Troje lutanje i trajni pokušaj povrata u zavičaj. Na kraju svih svojih *odiseja* vraća se on doma, ali ga nitko više ne prepoznaje osim vjernoga psa koji doma lo ugiba. Od kralja prerušio se u slugu.

Proglas dogme o Marijinoj proslavi u nebu želi nam poručiti da nikakvo ovozemaljsko uništenje ili utruće ne svršava u ništavilu. Čovjek zauvijek ostaje pred Bogom ono što on jest. Stoga vjera u uskrsnuće – svakoga pojedinoga čovjeka – jest ujedno i vapaj za konačnom pravdom za sve koji su na neljudski način uklonjeni i smaknuti, bez suda i presude. Sami Bog jest jedini odvjetnik svih žrtava kroz cijelu povijest. O tome pjeva Marija u svome *Magnificatu*. Bog je jamac da nitko nije zaboravljen, iz sjećanja izbrisan.

Zaviriti u dubinu, u srž riječi

Čini se da ni danas stvari ne stoje ništa bolje nego i prije šezdeset godina. Uvijek se trebamo – a napose na današnji dan – pri-

sjećati svih tih žrtava, ali i Marijine žrtve te žrtve njezina Sina. Dok se toga sjećamo, dajemo Bogu čast i slavu, zahvaljujemo što je tako blizak, ali ujedno činimo i ono što smo dužni u odnosu na sebe i čovječanstvo. To je nešto kao vanjski okvir današnje svetkovine. Svetkovina, međutim, ima i svoju unutarnju stranu koju također treba iščitati. Tu nam može biti od pomoći slika velikoga orkestra. Prije nego se pojavi na pozornici dirigent, svi glazbenici 'uštimavaju' svoje instrumente, na pozornici vlada pravi nered. Tek kad se svi 'uštimaju' prema temeljnom zvuku, može dirigent podignuti svoj štapić i pred nama zabruji veličanstvena melodija. Instrumenti postaju glasom koji izražava radost, nadu, melankoliju, ushit i potištenost, glazba postaje jasnom porukom koju znalci znaju iščitavati. Glazba kao neverbalni govor koji nam dočarava radost kao i tugu, sreću i nadanje, sva čovjekova raspoloženja.

Nešto slično događa se i u mnogim pro-težnicama naše vjere. Mi imamo riječi za Boga, za vjeru, za milost, grijeh, smilovanje, život, život vječni, uskrsnuće. Ali što se krije u dubini tih riječi? Što je njihova nutarnja poruka? Kako osluhnuti melodiju tih riječi, nutarnju poruku, tonove, kako ih razumjeti, kako zapravo shvatiti o čemu je riječ? Kako shvatiti svetkovinu Marijina uznesenja? Kad bismo ostali samo kod fonema i leksema, kod riječi, u mnogim našim suvremenici-ma to bi samo izazivalo podsmijeh, počeli bi

Nikakav pokret za prava žena ne može dosegnuti izričaje o ženi kakve ćemo pronaći u katoličkoj vjeri. Katolička dogmatika, na primjeru Majke Marije, sadrži najsnažnije izričaje koji su ikada izrečeni o ulozi žene u svijetu.

nam se rugati i pitati, u kakve sve to gluposti katolici vjeruju.

Treba zaviriti u dubinu, u srž riječi, pokušati dosegnuti tajnu svetkovine. Marija – dušom i tijelom u nebeskoj proslavi. Marijina posebnost i jedincatost: Dala se bez zadržke Bogu, prepustila se Božjem planu. Povjerovala je Anđelovu glasu, svemu onome što je Bog s njome nakanio. Dala se voditi onim što je otkalo njezinu životnu sudbinu – u posvemašnjoj vjeri i predanju da njezin život nosi dublja stvarnost – sami Bog. A život koji se naskroz daje Bogu na raspolaganje biva do kraja tom zbiljnošću – Bogom – preplavljen, prožet, postaje s Bogom jedno tako da nema ničega što bi ga dijelilo od Boga. Zahvaćen je Bogom u životu i smrti, smrt mu ne može nauditi. Prema biblijskom poimanju tijelo nije samo stvar uz druge stvari, nego nešto poput spužve koja u sebe upija, time biva obilježena, ali i izlazi iz sebe, zrači iz sebe božansku auru. Svatko od nas ispisuje crtu koja je u povijesti ne-

izbrisiva, pa makar sve što je bilo vidljivo i opipljivo propalo i nestalo. Sve što netko kao osoba danas čini i što jest, postat će jednoga dana prošlost, ali jednako tako zauvijek ostaje u Božjem dlanu neizbrisiv. Stoga mi s vidika svoje vjere s pravom govorimo da ćemo stupiti pred svoga Boga s tijelom i dušom te ostati s njime kad se ovo smrtno tijelo raspadne.

Vrijeme je okrenuti se Mariji – Djevici i Majci

Znanost će prigovoriti kako vjerujemo u nešto nevjerojatno, nešto što se ne događa u prirodi. Tvrdit će i za Isusovo utjelovljenje kao i uskrsnuće od mrtvih kako je to nemoguće, pogotovo će se protiviti vjerskoj istini da je Marija dušom i tijelom u nebeskoj slavi. Trebamo, međutim, znati da znanost 'barata' sa starim i poznatim. Sva znanstvena tumačenja svođenja su nepoznatoga na poznato, novoga na staro, svrstavanje novih spoznaja u stare pretince. Stoga nema-

mo znanstvenih tumača kako nastaje život, što je to novo i novina u životu, što su osjećaji, što emocije, što je to svijest. Sve su to pojavnosti za koje znanstvenici nemaju tumača. Ali su zbiljski, stvarni. I kad nam 'stručnjaci' vele kako je Marijino djevičanstvo, kako je njezino uznesenje na nebo nemoguće, nevjerojatno, time nam ne kažu ništa nova. Da, i za nas je to nevjerojatno, upravo kao i nastanak života u svemiru. Ali mi vjerujemo da je Isus začeo po Duhu Svetom u krilu Djevice Marije, i stoga vjerujemo u uskrsnuće tijela i život vječni. Vjerujemo da se u čovječanstvu rađa nešto novo, nešto kao inačica staromu i postojećemu. U Knjizi Otkrivenja veli se: *Gle, evo, činim sve novo!* Kršćanska je vjera vjera u stvarnost novoga, u zbiljsku mogućnost novoga početka. To je novo započelo utjelovljenjem Boga u Mariji, a dovršit će se u proslavi svih nas u eshatonu.

U čemu je ta 'novina', to 'novo'? Za Isusa je to 'kraljevstvo Božje', proglas Govora na gori i blaženstava te obećanja koja Isus ondje daje. Blaženstva nisu plod evolucije, nego prodor novoga u svijet u Isusovoj osobi. To 'novo' je zapravo ona zbiljnost koju je Bog zamislio stvarajući svijet. Stoga će Isus i reći *kako to ne bijaše tako od početka*. Novo je daleko više i od rađanja nekakve utopije u glavama pojedinaca. Ono je stvarnost. *Danas se ispunila ova riječ koja vam još odzvanja u ušima*, izreći će Isus svojim sumještanima u Nazaretu. Zašto je mogao to reći? Zato što je on ozbiljenje svih ljudskih očekivanja, početak novoga stvorenja, Alfa i Omega. Stoga i vjerujemo da je on – Sin – uzeo svoju Majku u nebesku slavu da potvrdi na njoj istinitost svoje riječi i evanđeoskih obećanja.

Nikakav pokret za prava žena ne može dosegnuti izričaje o ženi kakve ćemo pronaći u katoličkoj vjeri. Katolička dogmatika, na primjeru Majke Marije, sadrži najsnažnije izričaje koji su ikada izrečeni o ulozi žene u svijetu. U Mariji je metafizička slika žene dosegnula svoj vrhunac. Zato smo danas svi pozvani i prozvani vratiti dostojanstvo ženi-majci. Žena-majka i danas je posljednja utvrda jednoga naroda. Kad padne muškarac, Bog će ga kazniti. Ali kad padne žena-majka, Bog kažnjava cijeli narod. Kroz svu povijest bijaše koban gubitak identiteta kod žena i majki. Vidimo to na propasti tolikih civilizacija. Čini se da je i naša zapadna civilizacija na umoru jer su se umorile majke i žene. Stoga i imamo demografsku katastrofalnu sliku i u svome narodu ali i na cijelom Zapadu. Vrijeme je okrenuti se prema Mariji – Djevici i Majci – na nebo uznesenoj da ponovno žene i majke steknu pravu sliku o svome dostojanstvu, ulozi i poslanju u svijetu.

Budite nositelji mira i dobrote u ovom svijetu

S pravom nas Gospa upozorava da molimo Boga da u našim srcima uvijek vladaju nada i ponos. Upravo danas, kad se među nama pojavljuju novi ateisti, agnostici i sljedbenici sumnjivih svjetonazora, potrebno je da mi kršćani živimo tu nadu u ponovno rođenje u Isusu Kristu za životnu nadu, za baštinu neraspadljivu, neuvelu, neokaljanu, pohranjenu u nebesima, u nebeskoj slavi, u koju je Bog Gospu uzeo živu, stvarno vidljivu tijelom i dušom.

vlač. Adalbert Rebić

Na Posljednjoj večeri Isus je svojim učenicima ostavio, dao svoj mir: „Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem. Dajem vam ga, ali ne kao što svijet daje“ (Iv 14,27). Ove riječi izgovaramo mi svećenici svaki put kad se, slaveći svetu Euharistiju, približavamo trenutku svete pričesti u kojoj se sjedinjujemo s Kristom. U tom se trenutku prisjećamo Isusove svećeničke molitve. Prije nego je otišao u smrt, Isus je mislio na svoje učenike, na sve one koji su tog trenutka bili s njim u dvorani Posljednje večere, a u isti je tren mislio i na sve nas koji smo ga prihvatili i pošli za njim kao svojim Učiteljem.

Isus daje mir drukčije nego ga svijet nudi

Te večeri, uoči svoje muke i smrti, Isus se svečano rastaje od svojih učenika. Prije nego ode od njih k Ocu želi im ostaviti sebe za hranu, sebe kao jamca mira, mira koji samo Bog može podariti i za nj jamčiti. Svijet nam ne može dati onaj mir koji nam je toliko potreban da bismo mogli prevladati sve nevolje ovoga svijeta. Isus, s jedne strane, misli na svoju muku i smrt i plaši se. U Getsemanjskom vrtu, nakon večere, moli Oca da ga, ako je moguće, mimoide ovaj čas: „Abba! Oče! Tebi je sve moguće! Otkloni čašu ovu od mene! Ali ne što ja hoću, nego što hoćeš ti!“ (Mk 14,36). A, s druge strane, on misli na sve nas koji ostajemo u ovom svijetu. Moli nas, „neka se ne uznemiruje vaše srce i neka se ne straši!“ (Iv 14,27).

Isus daje mir drukčije nego ga svijet nudi. Isus je znao za sve prepreke koje će (za) svijet stvarati njegovim učenicima – neposredno poslije njegove smrti i sve do kraja svijeta, sve do Posljednjega dana. Učenici će imati muku u svijetu i sa svijetom. Isus ih unaprijed priprema na oprezan suživot sa svijetom. Objavljuje im se: „Izišao sam od Oca i došao na svijet. Opet ostavljam svijet i odlazim Ocu“ (Iv 16,28). Isus zna da će se svi

učenici poslije njegove smrti razbježati unatoč tomu što sada, na Posljednjoj večeri, isповijedaju svoju vjeru u njega, Isusa, Sina Božjega. Upozorio ih je jasno i razgovijetno na tu moguću žalosnu činjenicu. „Evo dolazi čas i već je došao: raspršit ćete se svaki na svoju stranu i mene ostaviti sama. No ja nisam sam jer Otac je sa mnom. To vam rekoh da u meni mir imate. U svijetu imate muku, ali hrabri budite – ja sam pobijedio svijet!“ (Iv 16,32-33).

Isus želi da ga učenici poslije njegove smrti proslave svojom ljubavi koja ima izvor u Bogu i u Isusu. Po ljubavi kojom budu jedni druge ljubili i jedni se s drugima slagali svijet će ih prepoznati i znati da su njegovi. „Zapovijed vam novu dajem: ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge. Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge“ (Iv 13,34-35).

Gospa je sigurno mislila na ovaj Isusov oproštajni govor kad nam je za ovaj mjesec poslala poruku koja je sva u duhu ovoga Isusova oproštajnog govora.

Molite Boga da u Vašem srcu uvijek vladaju nada i ponos

Apostol Petar u svojoj poslanici kršćanima odmah na njezinu početku blagoslivlja Boga što je On kao Otac Gospodina našega Isusa Krista nas kršćane nanovo rodio za životnu nadu: „Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista koji nas po velikom milosrđu svojem, uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih, nanovo rodi za životnu nadu, za baštinu neraspadljivu, neokaljanu i neuvelu, pohranjenu na nebesima za vas, vas koje snaga Božja po vjeri čuva za spasenje, spremno da se objavi u posljednje vrijeme“ (1 Pt 1,3-5).

Približava se svetkovina Uznesenja Marijina u nebesku slavu. Naš vjernički hrvatski puk naziva tu svetkovinu „Velika Gosp(ojin)a“. Stoga je prikladno uzeti ovaj biblijski tekst iz Prve poslanice apostola Petra kao prilog za

razjašnjenje onoga što nam Gospa želi poručiti u ovoj novoj poruci. Na Veliku Gospu razmišljamo o Gospinoj smrti, o njezinoj Usnuću. Ona je poput svakog smrtnika umrla. Njezino je tijelo izgubilo životnu snagu i istrošilo se. Međutim, mi na svetkovinu Velike Gospe slavimo nešto daleko više nego je Gospina smrt, slavimo njezin slavni ulazak svim svojim bićem, dušom i tijelom, u nebesku slavu. Naravno, uvjet koji se morao ispuniti da Marija uđe u nebesku slavu bila je njezina fizička smrt. Najprije je mo-

rala Marija svojim tijelom umrijeti da bi njome, obnovljenim i proslavljenim, poput proslavljenoga Kristova tijela, mogla i smjela ući u nebesku slavu.

Smrt se neizbježno približava svakomu od nas i s njome Božji sud nad svakim od nas pojedinačno. Uskrs, koji svake godine slavimo, podsjeća nas na nadu koja je utemeljena u Isusovu uskrsnuću, nadu u ponovno rođenje za novi život u nebeskoj slavi. To je nada koja nikad ne prestaje, nikad ne umire. To je živa i životvorna nada. Upravo o njoj govori apostol Petar u svojoj Prvoj poslanici: „Blagoslovljen Bog i Otac Gospodina našega Isusa Krista koji nas po velikom milosrđu svojem uskrsnućem Isusa Krista od mrtvih nanovo rodi za životnu nadu, za baštinu neraspadljivu, neokaljanu i neuvelu, pohranjenu na nebesima“ (1 Pt 1,3-4). Bog nas je u uskrsnuću Isusa Krista od mrtvih nanovo rodio za životnu nadu. Pavao gleda u duhu već ispunjeno, ostvareno, ono u što se još nadamo. S Pavlom mi čvrsto vjerujemo da ćemo jednom u punini ostvariti ovu nadu. „U Kristu smo nanovo rođeni. U Kristu smo postali novo stvorenje: Ta umrijeste i život je vaš skriven s Kristom u Bogu! Kad se pojavi

S pravom nas Gospa upozorava da molimo Boga da u našim srcima uvijek vlada nada i ponos. Upravo danas, kad se među nama pojavljuju novi ateisti, agnostici i sljedbenici raznih sumnjivih svjetonazora.

Krist, život vaš, tada ćete se i vi s njime pojaviti u slavi“ (Kol 3,3-4).

Kršćanska nada nije bilo kakva nada. Ona je živa nada, jer je Isus Krist živ živcat. On sada sjedi s desna Ocu svemogućemu i vječno nas zagovara i posreduje za nas. U uskrsnim ukazanjima Isus se očitovao kao živ među živima a ne mrtav među mrtvima. „Što tražite Živoga među mrtvima? Nije ovdje, nego uskrsnu!“ (Lk 24,5-6). Isus je u svojim ukazanjima učenicima dokazao da je *on živ*.

Nas tješi nada da ćemo i mi uskrsnuti kao što je uskrsnuo on, naš jedini posrednik, koji nas je potpuno s Bogom pomirio. Mi ćemo u punini imati udjela u Kristovu uskrsnuću od mrtvih. I mi ćemo uskrsnuti preobraženim i obnovljenim tijelom kao što je Isus Krist uskrsnuo proslavljenim i obnovljenim

tijelom. Poput njega i mi ćemo poslije svoje smrti biti tjelesno vidljiva stvarnost. Kao takvi imat ćemo potpuno zajedništvo sa svim svetima i s Bogom zajedno. To je nada koju svake godine o Uskrsu i o Velikoj Gospi obnavljamo, osvježujemo. S pravom nas Gospa upozorava da molimo Boga da u našim srcima uvijek vlada *nada* i *ponos*. Upravo danas, kad se među nama pojavljuju novi ateisti, agnostici i sljedbenici raznih sumnjivih svjetonazora, potrebno je da mi kršćani živimo tu nadu u ponovno rođenje u Isusu Kristu za životnu nadu, za baštinu neraspadljivu, neuvelu, neokaljanu, pohranjenu u nebesima, u nebeskoj slavi, u koju je Bog Gospu uzeo živu, stvarno vidljivu tijelom i dušom.

Zbog toga, radujte se jer je radost uvjet i zalag sretnije budućnosti!

Zaključimo ovo naše razmišljanje opet Petrovim riječima: „Zbog toga se radujte, makar se sada možda trebate malo i žalostiti zbog različitih kušnja: da prokušanost vaše vjere – dragocjenija od propadljivog zlata, koje se ipak u vatri kuša – stekne hvalu, slavu i čast o Objavljenju Isusa Krista. Njega vi ljubite iako ga ne vidjeste; u njega, iako ga još ne gledate, vjerujete te klikćete od radosti neizrecive i proslavljene što postigoste svrhu svoje vjere: spasenje duša“ (1 Pt 1,6-9).

Kad bismo već sada mogli vidjeti, iskusiti i doživjeti sve što je Bog namijenio nama, svojim stvorenjima, u što bismo se onda mi još nadali?! Onda bismo već bili na svom cilju, već bismo bili potpuno dovršena bića. Ovako mi još nismo potpuno dovršeni: još čekamo novo rođenje u Duhu po uskrsnuću Isusa Krista što se ima dogoditi u našoj fizičkoj smrti. U susretu s proslavljenim i uskrsnim Kristom u našoj smrti mi ćemo doživjeti *eshatološki* preobražaj, postat ćemo novi ljudi, u Kristu posve slobodni, ostvariti ljubav na savršen način, opraštati ćemo svima i svi će nama opraštati.

Petar te utješne riječi piše kršćanima u dijaspori, u Maloj Aziji, gdje su oni potkraj prvoga stoljeća već bili žestoko proganjani zbog svoje vjere. Kršćani su izloženi kušnjama. Petar ih tješi: Zlato se čisti vatrom, kršćani se čiste progonstvima i nevoljama. Treba sve izdržati i čvrsto se nadati da postoji Onaj koji sve vidi, sve pamti i kad-tad sve naplaćuje.

Božansko Srce Isusa Krista

Svima nam je posve jasno da čovjek bez srca ne može živjeti. Medicina je danas toliko uznapredovala da čovjek možda može bez nekih drugih vitalnih organa poprilično poživjeti, ali bez srca je nemoguće. I biblijski gledajući, srce je središte čovjekova bića. Kad srce pukne, bilo zbog grijeha, bilo zbog žalosti, raspada se i čovjekovo biće, ali kada je Biblija u pitanju, potrebno je napomenuti da to nije znanstvena već božanska tvrdnja. Srce je, jednostavno, znak čovjekova života.

fra Slaven Brekalo

Židovska anatomija bila je vrlo jednostavna, što je samo po sebi razumljivo. Nisu poznavali znanstvene činjenice s kojima mi danas raspolazemo. Njima je bilo zabranjeno vršiti obdukciju kada je netko umro. Nisu smjeli dirati i istraživati nutrinu mrtvaca jer bi ih to onečistilo. Kod živa čovjeka osjećali su da u predjelu prsa nešto kuca, a kako u mrtvacu ništa ne kuca, logičkim su putem zaključili da je ono što kuca bitno za život. Ako to prestane kucati – čovjek je mrtav. Židovi nisu poznavali anatomiju čovjeka, ali su osjećali da je predio srca središte čovjeka, da je to nešto Božje, Božji dar, pa su logički zaključili da bez toga nema ni života. Bez srca nema čovjeka, jer je upravo srce čovjekovo središte. I to je vječna istina: Bog je tvorac ljudskoga srca i samo je Bog sposoban dati ono što može usrećiti ovo naše ljudsko srce – a to je Bog sam. Ako je srce bez Boga, živo će prestati kucati, jer i naše srce ima svoje srce, a to je Presveto Srce Isusovo, jer i naše srce ima svoje središte, a to je božansko Srce Isusa Krista.

Ljubav Božja prema čovjeku, ma kakav taj čovjek bio

Iz božanskoga Presvetog Srca Isusova na križu probodenoga potekli su krv i voda. Kakvo je to Presveto Srce Isusovo, to Božje srce? Najbolje nam o tome govori ono što se dogodilo samo nekoliko trenutaka prije nego što je bilo probodeno. Sjetimo se samo onoga desnog razbojnika koji je molio Isusa da ga se sjeti u svojemu kraljevstvu (usp. Lk 23,42). Taj razbojnik, koji je i sam rekao da je zaslužio kaznu, koji je po svemu sudeći krao, pljačkao, ubijao, koji je bio okrut-

ni kriminalac, lopov, po svemu sudeći nemoralan, možda i hladnokrvni silovatelj, koji je mnogima bol i tugu nanio, usudio se obratiti Isusu jednostavnim riječima: „Sjeti me se“ (Lk 23,42). Na tu njegovu molbu Isus nije odgovorio „Razmisli ću, moraš se kajati, vidjet ću sutra, možda preksutra, na čekanju si, potrebno ti je proći čistište“ i slično tomu, jer sve je to karakteristično za naše ljudsko srce, za naše ljudsko promišljanje, ali ne i za Isusa i za njegovo božansko Srce. Napaćeni i raspeti Isus govora iz svoga srca i kaže „Još danas ćeš biti sa mnom u raj“ (Lk 23,43). Nema sutra, nema prekosutra, nego, još danas! Bile su dovoljne samo tri riječi ovoga razbojnika, naizgled obične tri riječi, „Sjeti me se“, i božansko Srce Isusovo oslobodilo ga je svih kazni i osuda i otvorilo mu nebo. To je bit Presvetog Srca Isusova: milosrđe Božje prema grješnom i palom čovjeku, ljubav Božja prema čovjeku, ma kakav taj čovjek bio. Ne može se govoriti o Isusovu srcu a da se ne govori o Božjem milosrđu. To neraskidivo ide ruku pod ruku, zajedno.

Kad je Isusovo srce bilo probodeno, iz njega su potekli krv i voda. Postoje čak i znanstvena objašnjenja koja tumače zašto krv, zašto voda, no to je sada manje važno. Krv i voda označavaju mnogo toga. Između ostalog znakovi su ljubavi i života. Krv koja nas obnavlja i voda koja nas pere od svih naših nečistoća i grijeha. I upravo se u ovome nazire sakrament pomirenja – sveta ispovijed, i sakrament Euharistije – sveta Misa.

Slavlje u ispovjedaonici

U ispovjedaonici uvijek postoji onaj ljudski element, i nijednom čovjeku nije zgodno

Foto: ICM

Bog želi biti naše spasenje. Ne želi biti neki daleki Bog, nego Bog blizak čovjeku. On nam se nije ostavio u Euharistiji samo zato što je darežljiv, samo zato da bi nam nešto dao, da imamo neki njegov znak, već zato jer želi stvarno biti među nama i s nama. On je željan naše želje za njim. On je željan nas ljudi, našega ljudskog srca.

kleknuti i priznati svoje grijeha, svoje slabosti. Nijednom! Pa i nama svećenicima koji svakodnevno ispovijedamo vjernike koji traže pomirenje s Bogom i Crkvom. Nije nam zgodno stati, kleknuti tamo gdje svakodnevno gledamo i slušamo druge kako se kaju i ispovijedaju, te se priznati grješnikom. To je posve normalno i za očekivati, jer to je onaj ljudski moment kad nam je malo neugodno. Ali to je ona sveta, spasonosna neugoda. Uvijek, međutim, treba napomenuti, uvijek treba poći od toga, da je sakrament ispovijedi i svaki drugi sakrament slavlje. U sakramentu se pomirenja slavi. Slavi se prije svega Bog, Bog koji svoju svemoć ponajprije pokazuje milosrđem i praštanjem, te novi čovjek koji je oslobođen od grijeha. Prema tome, kad smo u ispovjedaonici, nismo na optuženičkoj već na osloboditeljskoj klupi. Nikoga se tu ne sudi niti optužuje, već oslobađa. Isusa ne zanimaju naši grijesi. Zanimaju ga u onoj mjeri u kojoj nas želi osloboditi od njih, a ne da bi nam prigovarao, da bi nam to nabijao na nos i slično. Pa Isus zna naše grijeha i prije nego smo ih promislili, a kamoli izgovorili! Ako se može govoriti o slavlju, onda je to sigurno sakrament pomirenja. Riječ pomirenje govori sama od sebe. Nema u tom sakramentu podređenih, niti se s nekim sporimo, niti smo s nekim na sudu, nego kao slabi i grješni ljudi dolazimo po milosrđe koje je neizostavno, naravno, ako želimo reći NE grijehu. Prije toga NE grijehu, još važnije je reći DA Bogu. Stoga je sakrament pomirenja trenutak, mjesto gdje se ponajviše očituje milosrđe Presvetog Srca Isusova.

Bog se spušta na zemlju i nas diže u Nebo

Ono bitno, gdje je Bog zaista na poseban način među nama, gdje se očituje njegova ljubav i naklonost njegova srca prema nama ljudima, upravo je sveta Misa. Toliko smo puta slušali o svetoj Misi, o Božjoj prisutnosti među nama u sakramentu Euharistije...

Sve nam se to čini poznatim i naučenim, ali upravo tu leži opasnost: da kažemo da znamo, da se naviknemo, i sveta nam Misa postane nešto posve obično i svakidašnje, a ne smije biti tako. To je trenutak koji se ne će ponoviti. Jedinstveni trenutak kada je Bog samo za mene ovdje, jer Bog je ovdje prisutan i Tijelom, i Krvlju, i Srcem, i božanstvom. Dakle, posve i cijel. Ne samo nekakav dio tijela, nego cijel. Isus dolazi s Ocem i Duhom Svetim, s cijelim Nebom. Ne Isus sam i djelomično, nego cijelo Nebo i Bog u potpunosti. On ne napušta Nebo kada k nama dolazi, nego ga spušta na zemlju i nas diže u Nebo. A to nam je sve omogućio svojim probodenim Tijelom i Srcem.

Božje je srce nemirno ako smo daleko od Njega

Bog želi biti naše spasenje. Ne želi biti neki daleki Bog, nego Bog blizak čovjeku. On nam se nije ostavio u Euharistiji samo zato što je darežljiv, samo zato da bi nam nešto dao, da imamo neki njegov znak, već zato jer želi stvarno biti među nama i s nama. On je željan naše želje za njim. On je željan nas ljudi, našega ljudskog srca. I srce mu je uznemireno, kako reče prorok Hošea, ako smo daleko od Njega. Ta Božja uznemirenost znak je našega spasenja. Božje srce je nemirno dok se ne nađe u zajedništvu s našim ljudskim srcem, dok se ne uvjeri da nas je spasio, da smo prihvatili dar spasenja. Jedino što nas Bog pita, jest isto ono što je pitao Petra nakon što ga je ovaj tri puta zatajio: „Ljubiš li me?“ (Iv 21,15). Isusa ovdje nije zanimala informacija. On je znao da ga Petar ljubi. Ovo pitanje nije bilo zbog Isusa već zbog Petra. Želio je tim pitanjem Petru dati do znanja da ga Petar unatoč svojoj slabosti može ljubiti, jer da ga ne može ljubiti, ne bi ga Isus ni pitao. S ovim pitanjem htio ga je ohrabriti. Jedino što i nas pita jest ovo: „Ljubiš li me?“. Ne zanimaju ga tvoji grijesi, tvoje slabosti. Zato i ti u svojoj slabosti možeš Njega ljubiti i postati svet.

Sveta Misa – srce i duša naše vjere, Srce svijeta i Sunce spasa (IV.)

Nikada ne ćemo moći shvatiti kakvo je spasonosno sredstvo sveta Euharistija i kolike nam milosti Isus dariva. Slaveći Euharistiju mi posadašnjujemo sve ono što je Isus učinio te slavimo spasenje Boga našega. Zahvaljući mu na svemu što nam je u svojoj velikoj ljubavi darovao, molimo ga da nas mijenja, obraća i preobražava u nove ljude, apostole mira i bratske ljubavi. Molimo da svi ljudi shvate i prihvate ovaj spasonosni sakrament Euharistije.

fra Petar Ljubičić

„Naš je Spasitelj na posljednjoj večeri, one noći kad bijaše izdan ustanovio euharistijsku žrtvu svoga Tijela i Krvi, da ovekovječi žrtvu na križu kroz stoljeća, sve dok ne dođe, te da tako Crkvi, svojoj ljubljenoj Zaručnici, povjere spomen-čin svoje muke, smrti i uskrsnuća, vazmenu gozbu na kojoj se Krist blaguje, duša se napunja milosti i daje nam se zalag budućice slave“ (Konstitucija o svetoj liturgiji, br. 47.).

Sabor nas poziva da slaveći neokaljanu žrtvu, prinosimo sami sebe i tako se po Kristu Posredniku iz dana u dan usavršavamo u jedinstvu s Bogom i među sobom, da bi tako Bog bio sve u svemu.

Sveta Misa – slavlje Isusove smrti i uskrsnuća, spasenje naše i svega svijeta

Na svakom euharistijskom slavlju nakon pretvorbe kličemo: „Tvojju smrt, Gospodine, naviještamo, Tvoje uskrsnuće slavimo, Tvoj slavni dolazak iščekujemo!“

Vjerom da će Krist ponovno doći trebalo bi biti obilježen svaki trenutak našega života. Ona je poziv na budno iščekivanje Gospodina jer nitko ne poznaje ni dana ni trenutka kada će On doći. Stoga nam je nužno mudro koristiti sadašnjost, vrijeme koje živimo, da nas Krist nađe budne u molitvi i raspevanju Njemu na slavu. Blago nama ako nas nađe baš u trenutku slavlja svete Mise.

Sveta je Misa žrtva križa

Tek ćemo u raju moći istinski razumjeti kako je sveta Misa zaista veliko božansko čudo. Koliko god se netko trudio, koliko god svet i prosvijetljen bio o ovom neizmjerne božanskom daru koji nadilazi svaku sposob-

nost shvaćanja ljudi i anđela, može samo siromašnim riječima pokušati dokučiti ono što ona zapravo jest.

Jednom su pitali svetoga oca Pija:

– Oče, protumačite, objasnite nam svetu Misu.

– Djeco moja – odgovorio je – kako bih vam protumačio?! Sveta je Misa beskrajna kao i Isus. Upitajte jednoga anđela što je sveta Misa i on će vam uistinu odgovoriti: „Razumijem da postoji i zašto se slavi, ali ne razumijem njezinu beskrajnu, veliku vrijednost.“ Jedan anđeo, tisuće anđela, pa i cijelo nebo to zna i tako misli.

Oltar je Kalvarija

Sveti Alfons Liguori usudio se reći: „Bog nije mogao učiniti svetije i veće djelo od svete Euharistije.“ Kako to? Pa, sveta je Misa također sinteza utjelovljenja i spasenja; sadrži rođenje, muku i smrt Isusa Krista.

Drugi nas vatikanski sabor uči: „Spasitelj je u noći kad je bio izdan, kod posljednje večere, ustanovio euharistijsku žrtvu svoga tijela i krvi, time je nastavio svoju žrtvu na križu kroz stoljeća sve do ponovnog dolaska“ (Sacrosanctum Concilium, nr. 47.).

Već je papa Pio XII. izgovorio tu predivnu misao: „Oltari u našim Crkvama ni u čemu se ne razlikuju od oltara na Golgoti; i na njima se diže u vis križ s Raspetim, gdje se događa pomirenje između Boga i čovjeka.“

Sveti Toma Akvinski naglašava: „Slavlje svete Mise vrijedi koliko i Isusova smrt na križu.“ Stoga je i sveti Franjo Asiški rekao: „Neka čovjek zadrhti, svijet se potrese, cijelo nebo ili neka se uzdrma kad se Sin Božji pon-

zoči u svećenikovim rukama na oltaru.“

Sveta Terezija od Djeteta Isusa reče svojim sestrama: „Što bi bilo od nas bez svete Mise? Sve bi propalo jer jedino ona može zaustaviti ruku Božju.“ Crkva bez svete Mise ne bi mogla opstati i cijeli bi svijet propao. „Bez svete Mise ovaj bi svijet već odavno bio uništen zbog ljudskih grijeha“, reče sveti Alfons Liguori.

Sveti je Leonard rekao: „Mislim da bi svijet već bio propao da nema svete Mise, zbog težine njegove zloće. Sveta je Misa najmoćnija potpora koja zadržava propast svijeta.“

Ako je istina da su nam za ovaj i za novi život potrebne milosti, tada ih od Boga ne možemo lakše zadobiti negoli po svetoj Misi. Sveti Filip Neri kaže: „Po molitvi molimo Boga za milosti; kod svete ga Mise prisiljavamo da nam ih daruje.“

Euharistija je stvarno prikazivanje žrtve Bogu i nije tek samo blagovanje u kojemu nam se daje Krist. Isus Krist – vječni svećenik prinio je sama sebe na žrtveniku križa te tom jednom i jedinstvenom žrtvom otkupio jednom zauvijek cijeli ljudski rod.

Iako je ta žrtva toliko snažna da je ne treba ponavljati ni dopunjavati, ipak je Gospodin, poznajući ljudsku narav i naše potrebe da na vidljiv način komuniciramo s Njegovom žrtvom, svojoj Crkvi ostavio vidljivu žrtvu koja trajno, do svršetka svijeta uprisutnjuje onu jedinstvenu žrtvu križa, s tim da je žrtva križa bila krvna, a žrtva u kojoj se prikazuje Gospodin pod prilikama kruha i vina nekrvna je.

Krist Gospodin je čisti prinos i prava Pasha. U njemu se nalazi ispunjenje, dovršenje i usavršenje svih onih žrtava i svega što su one označavale u vrijeme zakona.

Sveti Peter Julian Eymard opominjao je: „Znaj, o kršćanine, da je sveta Misa najsvetiji čin naše vjere. Ne možeš Bogu iskazati veću slavu i tvojoj duši nema veće pomoći i koristi nego kad pobožno i čim više puta prisustvuješ slavljenju svete Mise.“

Sveta je Misa kadra od grješnika učiniti sveća, od djeteta čovječjega dijete Božje. Pobožno slavljenje svete Mise pomaže nemirnu i tjeskobnu pronaći mir i snagu za život da tako postane blagoslovljen čovjek. Sv. Misa unosi svjetlost u srca koja se nalaze u tami. U svetoj Misi mi ujedno služimo svomu Bogu tako što mu darivamo sebe, svoju vjeru i svoje povjerenje da nas može poučiti i preobraziti. Iz svete Mise izlaze sve milosti za kršćanina i Crkvu.

Dopustimo da svaki put kad slavimo svetu Misu u nas uđe sva ljubav Kristova, sve za sluge Njegova života, muke, smrti i uskrsnuća. U Kristu je nebeski Otac zagrlio svijet i ljubi ga. Svakom svetom Misom, veličanstvenim svemoćnim darom, Bog ponovno s ljubavlju grli i voli sve nas koji ga slavimo svetom Euharistijom te nam dijeli svoje milosti i neizmjerne darove.

Neka nam svaka sveta Misa uvijek bude i naš ponajveći izraz služenja Bogu. Trebali bismo uvijek biti djelotvorniji i svjesniji, da produbljujemo i otkrivamo sve blagodati i milosti koje nam se daruju. U to slavlje treba unositi svoj život i sve što imamo.

Ne zaboravimo nikada u onu kap vode koja se stavlja u kalež staviti i svu svoju grješ-

nost – da je Isus očisti; sve svoje žrtve i muke, želje i molitve – da ih Isus primi i posveti te nas osobno učini novim ljudima, otkupljenima i spašenima.

Svete Mise, kojima smo s velikom pobožnošću nazočili, bit će nam posebno u trenutku smrti velika utjeha i nada. Jedna jedina sveta Misa koju smo za svoga života s čvrstom vjerom i ljubavlju, dostojno, čista i ponizna srca slavili, bit će nam od veće koristi nego sve ostale Mise koje će se za nas slaviti nakon naše smrti.

Sveti Peter Julian Eymard opominjao je: „Znaj, o kršćanine, da je sveta Misa najsvetiji čin naše vjere. Ne možeš Bogu iskazati veću slavu i tvojoj duši nema veće pomoći i koristi nego kad pobožno i čim više puta prisustvuješ slavljenju svete Mise.“

Spomen-čin žrtve Kristove

Euharistija je spomen-čin Kristova vazma – uskrsa, odnosno sakramentalno uprisutnjenje Kristove žrtve koja je jedinstvena u bogoštovlju. Prema Svetomu pismu ovaj spomen-čin nije puko sjećanje na prošle događaje, nego navješćivanje čudesnih djela što ih je Bog učinio za čovječanstvo.

Žrtva koju je Krist na križu prinio uvijek je aktualna. „Kad se god na oltaru slavi žrtva križa kojom je bio žrtvovan Krist, naš vazmeni Jaganjac, vrši se djelo našega otkupljenja!“ (KKC 1364).

S obzirom na to da je Euharistija spomen-čin Kristova uskrsnuća, ona je i žrtva. Njezina žrtvena narav izražena je već riječima ustanovljenja. Isus se predao za nas. Prolio je svoju presvetu krv da dadne Bogu zadovoljštinu za naše grijeha i grijeha svijeta te nas tako otkupi i spasi. Slaveći svetu Misu, posadašnjujemo to što je Isus učinio za nas.

Mnogi danas imaju poteškoća pri prihvaćanju nauka naše Katoličke Crkve, posebno činjenice da je Euharistija nekrvna žrtva Novoga zavjeta u kojoj se sam Krist prikazuje Bogu za oprostjenje ljudskih grijeha.

Protestanti su, iz straha da se ne umanjiti vrijednost Kristove žrtve na križu, nijekali da prinošenje te žrtve, tj. slavljenje euharistijskoga otajstva može biti izvor oprostjenja grijeha, milosrđa i milosti. Držali su da je ona obično spominjanje – sjećanje na žrtvu na križu ili su je u najboljem slučaju smatrali samo hvalbenom ili zahvalnom žrtvom. Tridentški sabor izričito naglašava da nije riječ o umnožavanju žrtava budući da je žrtva križa jedinstvena i neponovljiva, toliko učinkovita da joj ne trebaju druge, „dopunske“ žrtve.

Kako sam za svete Mise doživjela susret s Isusom

Mlada djevojka pripovijeda da su joj prijatelji našli posao u Lurdu jer je govorila nekoliko jezika. Priznaje da se nije brinula ni za vjeru ni za hodočasnike...

„Jedne je večeri skupina mladih razgovarala o zvanjima. Neki je mladić pričao o tome kako želi biti svećenik. Drugog dana došla je neka Čehinja: 'Molim vas, ja sam doživjela obraćenje, hoću se krstiti!' Onda opet nešto slično. Čudne stvari... Hej, pa ovi ljudi zaista vjeruju! A nisu ni stari ni glupi...“

Jedne sam večeri bila na Misi za mlade. Tada sam prvi put u životu bila istinski na Misi – dušom i tijelom, odnosno čitavim bićem. Osjetila sam da je Isus zaista s nama. Živi Bog uistinu dolazi kako je obećao te nam daje svoje tijelo i krv. Nisam mogla doći k sebi. Imala sam osjećaj da držim košaru u rukama i da u tu košaru padaju darovi s neba. Beskrajni kao što ni košara nema kraja. To je bilo konačno obraćenje. Od toga trenutka moj se život potpuno promijenio.

Spoznala sam: Ja sam sada vjernica, zaista osvjeđena kršćanka. Ja vjerujem. S tom vjerom hoću živjeti do kraja. Više ne mogu ostati na tome da samo nedjeljom idem na Misu. Moram ići dalje, više...“

Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke (MIII.)

Na tzv. kršćanskom Zapadu već otprilike stoljeće i pol traje snažan proces sekularizacije, posvjetovnjačenja, odvajanja čovjeka od vjere u Boga i usmjeravanje prema ovozemaljskom i materijalnom. Vjeru u Boga sve više zamjenjuje vjerovanje u znanost i neograničene mogućnosti tehničkog napretka, što treba uroditi sve većim blagostanjem koje će zadovoljiti sve čovjekove potrebe, stvoriti raj na zemlji, pa čovjek ne će imati potrebe maštati o raju u onostranom životu.

fra Ivan Dugandžić

Neka čvrsto vjeruju!

Molitva i vjera su kao dvije sestre blizanke koje ne mogu jedna bez druge. To su dva stava kojima čovjek izražava svoj odnos s Bogom. Štoviše, teško je reći što je pritom prvo, a što drugo: je li molitva plod vjere ili se vjera hrani i krijepi molitvom? Tako je to i u Gospinim porukama. Posve je razumljivo da su prvih dana mnogi znatiželjnici pohrlili na Podbrdo, potaknuti iznenadnom vijesti o ukazanju Gospe i s očekivanjem da će i sami nešto doživjeti i vidjeti. No ta znatiželja nije dugo potrajala. Već peti dan vidioci su pitali Gospu što želi od okupljenoga naroda, na što je ona odgovorila: „Neka narod moli i čvrsto vjeruje.“ Ta Gospina želja pala je na plodno tlo, jer svakim je danom bivalo sve manje znatiželjnika, a sve više molitelja.

U kontekstu govora o vjeri znakovita je i jedna Gospina poruka koju je posredno uputila svećenicima već četvrtoga dana ukazanja. Netko je od svećenika zamolio maloga Jakova da pita Gospu ima li kakvu poruku za svećenike. Jakov je poslije ukazanja prenio Gospinu poruku da „svećenici čvrsto vjeruju i čuvaju vjeru“. Oni koji u porukama traže nešto senzacionalno, reći će na to: ništa nova! Samo se po sebi razumije da svećenici trebaju vjerovati i čuvati vjeru povjerenog im naroda. No ta se poruka može promatrati u smislu poziva i poticaja. U tom slučaju svećenik će sebi postaviti ozbiljno pitanje: vjerujem li doista čvrsto i čuvam li vjeru naroda? Tada ta kratka poruka dobiva posebniji smisao i postaje ozbiljan poziv na trajno obraćenje, što Gospa i želi.

Što je prava vjera?

Vjera je jedan od onih pojmova koje tako često izgovaramo, a koje je vrlo teško definirati. Mnogo je lakše govoriti o vjerovanju i vjernicima, o izražajnim oblicima vjerskoga života, pogotovo o vjerskim ustanovama

i običajima, nego reći kratko, jasno i uvjerljivo što je vjera. To je i razumljivo jer u pitanju je čovjekov odnos prema nevidljivom i savršenom biću koje zovemo Bogom. S druge strane, nije riječ o bilo kakvom čovjekovu odnosu prema Bogu, već o onom koji se tiče zadnjih, najvažnijih pitanja čovjekova života, smrti i što poslije nje.

Zato je dobro uvijek iznova tražiti odgovor u Bibliji, koja nam ne nudi nikakve definicije, nego primjere, svjedočanstva, modele uspjelog života s Bogom. Povijest spasenja, kako je priča Biblija, ne započinje nekakvim

uzvišenim učenjem, već s čovjekom vjere, s Abrahamom. On vjeruje Božjoj riječi, ostavlja svoj zavičaj i polazi u nepoznato kamo ga Bog šalje. Umjesto dotadašnje sigurnosti vlastitoga zavičaja, njegova jedina sigurnost bit će Bog i njegova riječ.

Biblijsko pripovijedanje o Abrahamu započinje neposredno nakon izvješća o kuli babilonskoj, koje predstavlja vrhunac udaljavanja ljudi od Boga, što je započelo još s neposlušnom prvih ljudi – Adama i Eve. S Abrahamom pak započinje okupljanje. Dok bi se za biblijsku prapovijest (Post 1 – 11) moglo reći da je

sve od pripovijedanja o prvim ljudima, preko Kaina i Abela, do kule babilonske i općeg potopa opća tema ljudska krivnja i Božja kazna, biblijsko pripovijedanje o Abrahamu ima kao opću temu njegovu vjeru i Božje obećanje potomstva i zemlje kao nagradu za to.

Abraham je prvi čovjek u Bibliji kojemu Bog upućuje svoju riječ i on je spremno prihvaća. Zato s njime započinje nova povijest spasenja. Bog mu zapovijeda da napusti svoj zavičaj i da se zaputi u nepoznatu zemlju koju će mu on pokazati. Ako se znade koliko je tadašnji čovjek bio ukorijenjen u svojoj obitelji i u svome plemenu, nije teško shvatiti kolika je to bila kušnja za Abrahama. Svoj zavičaj ljudi su tada napuštali samo pritisnuti nekom nevoljom, u potrazi za hranom u vrijeme gladi ili u bijegu od neke prirodne katastrofe.

Abraham je jedini koji to čini samo zato što Bog to traži od njega. I obećanje potomstva i blagoslova za sve narode, koje mu Bog pritom daje, također je istodobno i kušnja Abrahamove vjere, jer potomstvo je obećano Abrahamu starcu i njegovoj jednako tako staroj i još k tome neplodnoj ženi Sari (Post 12,1-4). Abraham ipak sluša i slijedi Božji poziv.

Abraham – prvi vjernik i uzor vjernika

Nije slučajno u Bibliji spomenuto da se Abrahamov zavičaj zvao Haran, kad znade-

Abraham je prvi čovjek u Bibliji kojemu Bog upućuje svoju riječ i on je spremno prihvaća. Zato s njime započinje nova povijest spasenja. Bog mu zapovijeda da napusti svoj zavičaj i da se zaputi u nepoznatu zemlju koju će mu on pokazati.

mo da to doslovce znači „raskrižje putova“. Abraham se, nakon neočekivanog i tajanstvenog susreta s Bogom, našao na raskrižju svojih životnih putova: iza sebe ostavlja vrlo plodan kraj sjeverozapadne Mezopotamije i odlazi u pustinju, u kojoj će njegov život posve ovisiti samo o Bogu i njegovu obećanju. Ali, što je u tom biblijskom izvješću još značajnije, on u Haranu ostavlja mnogobožačku religiju koju je dotad dijelio s drugima, nakon što mu se objavio živi Bog, za kojim je Abraham već otprije u srcu čeznuo.

Prema židovskim legendama, Abrahamov otac Terah pravio je kipice poganskih božanstava, prodavao ih i od toga zaradivao za život. Jednoga dana morao je poći na put pa je prodaju tih kipića povjerio svome sinu koji je tada bio još dječak. Čovjeka koji dolazi da kupi jedan takav kipić dječak Abraham pita, koliko mu je godina. On odgovara: „između pedeset i šezdeset“, na što će mu dječak: „Jao čovjeku od šezdeset godina koji štuje kipić star tek jedan dan“. U toj legendi sadržana je Abrahamova urođena odvratnost prema poganskim božanstvima i čežnja za živim Bogom.

Izlazak iz zavičaja, u kojemu su i sunce i mjesec i zvijezde štovani kao božanstva, bio je nužan preduvjet da se Abrahamu može objaviti živi Bog, no za to je bila potrebna i Abrahamova poslušnost, koja je više puta bila na kušnji. Prvu veliku kušnju Abrahamove vjere značilo je samo Božje obećanje da će u dubokoj starosti sa ženom nerotkinjom dobiti sina. Budući da nije posumnjao u Božju riječ, Bog je to popratio novim velikim obećanjem da će biti otac brojnoga potomstva i blagoslov za sve narode. To nipošto ne znači da Abrahamova vjera nije često bila na kušnji. I na njemu se obistinilo ono što mudri Sirah kaže za sve pravednike: „Kao što se u vatri kuša zlato, tako i odabranici u peći poniženja“ (Sir 2,5).

Vjera u Novom zavjetu

I za novozavjetno poimanje vjere važan je čin čovjekove poslušnosti riječi Božjoj, ali sad je posrednik te vjere Isus Krist po kome je Bog progovorio na poseban način. Autor Poslani-

ce Hebrejima to je izrazio jezgrovito i snažno: *Bog koji je nekoć u mnogo navrata i na mnogo načina govorio ocima po prorocima, na kraju, to jest u ovo vrijeme, govorio nam je po Sinu* (Heb 1,1-2). Zato drugi novozavjetni teolog može o Isusu govoriti kao o vječnoj Očevoj Riječi koja je u vremenu uzela tijelo i nastala se među nama (Iv 1,1.14). Isus nije ljudima donio samo novu spoznaju Boga, već im je u Očevu ime ponudio puninu spasenja i tako sâm postao predmet vjere. Zato sv. Pavao može govoriti o Bogu koji *opravdava onoga koji vjeruje u Isusa* (Rim 3,26).

Oko tog novog pojma i sadržaja vjere okupio se novi Božji narod, Crkva. U nju su ušli Židovi koji su shvatili da je Isus ispunjenje svih starozavjetnih Božjih obećanja, kao i pagani koji su ostavljali svoje idole, kumire i prihvaćali vjeru u jedinoga, živoga i prava Boga koji se objavio u Kristu (usp. 1 Sol 1,9sl). Što je ta nova vjera značila i za jedne i za druge, najbolje je izraženo u Poslanici Titu: *Pojavila se doista milost Božja, spasiteljica svih ljudi; odgovorila nas da se odreknemo bezbožnosti i svjetovnih požuda te razumno, pravedno i pobožno živimo u sadašnjem svijetu, iščekujući blaženu nadu i pojavu slave velikoga Boga i Spasitelja našega Isusa Krista* (Tit 2,11-13). To je bio temelj kršćanstva koje je stubokom promijenilo lice poganskoga Rimskog carstva i stvorilo kršćansku uljudbu i kulturu.

Suvremena kriza vjere

Da bismo shvatili ozbiljnost i dalekosežnost Gospina poziva: „Neka čvrsto vjeruju!“, potrebno je ukratko dati sliku svijeta druge polovice 20. stoljeća. Na takozvanom kršćanskom Zapadu već otprilike stoljeće i pol traje snažan proces sekularizacije, posvjetovnjačenja, odvajanja čovjeka od vjere u Boga i usmjeravanje prema ovozemaljskom i materijalnom. Vjeru u Boga sve više zamjenjuje vjerovanje u znanost i neograničene mogućnosti tehničkog napretka, što treba uroditi sve većim blagostanjem koje će zadovoljiti sve čovjekove potrebe, stvoriti raj na zemlji, pa čovjek ne će imati potrebe maštati o raju u onostranom životu.

Znaš li što je vjera?

Vjera nije znanje. Vjera je snaga! Vjera se ne jača znanjem nego molitvom.

fra Marinko Šakota

Kraljica Mira

Vi ne znate, draga djeco, kolika je moja ljubav i ne znate je prihvatiti (22. svibnja 1986.).

Draga djeco, molim vas, počnite se mijenjati kroz molitvu i znat ćete što trebate činiti (24. travnja 1986.).

Fra Slavko Barbarić

„Ako ljubav ne raste, tada vjera postaje znanje a ne nutarnja snaga koja čovjeka pokreće na bolje.“

„Znanje o Bogu ne mijenja čovjekov život niti njegovu životnu situaciju.“

„Kad znamo da treba moliti, praštati, ljubiti, a to ne nastojimo svim srcem, mi smo u kategoriji nevjernika, onih koji ne ljube Boga.“

„Svima nama upravo nedostaje iskustvo Božje ljubavi, odnosno ljubav. Svaki kršćanin, poznajući Božje zapovijedi i Isusovu zapovijed: *Ljubi Boga iznad svega i bližnjega svoga kao samoga sebe*, i noseći u srcu naravni zakon: *Čini drugom što želiš da tebi drugi*

učini, zna sve. Međutim, znati što treba činiti ne znači u isto vrijeme da se ima snage to činiti. Jedino ljubav prema Bogu i prema drugima daje snagu da se postupa prema onome što se zna. Stoga su sve naše isprike da nemamo vremena, da ne možemo i slično samo dokaz da nedostaje ljubavi.“

Poznavanje Krista

Razgovor između nedavnog obraćenika i njegova prijatelja nevjernika:

„Obratio si se, dakle, Kristu?“

„Da.“

„Onda moraš mnogo toga znati o njemu. Reci mi, u kojoj se zemlji rodio?“

„Ne znam.“

„Koliko mu je bilo godina kad je umro?“

„Ne znam.“

„Koliko je propovijedi izrekao?“

„Ne znam.“

„Premalo znaš za čovjeka koji tvrdi da se obratio Kristu.“

„Imaš pravo. Stid me je koliko malo znam

o njemu. Ali znam ovo: Prije tri godine bio sam pijanica. Moja se obitelj raspadala. Moja su žena i djeca svaki dan sa strahom očekivali moj povratak kući. Sad više ne pijem; nemamo nikakva duga; naš je dom sretan dom. Sve je to Krist učinio za mene. Toliko ga poznajem.“

Istinski poznavati – to znači biti preobraženi zbog onoga što poznajemo.

Profesor i znanje

Jednoga dana jedan od najvećih sveučilišnih profesora, kandidat za Nobelovu nagradu i poznati svjetski znanstvenik, dođe na obalu nekoga jezera. Zamoli lađara da ga u svojoj lađici preveze na drugu stranu jezera. Lađar rado pristade. Kad su dobro odmakli od obale, profesor počne ispitivati lađara:

„Poznaješ li povijest?“

„Ne.“

„Četvrtina tvoga života je izgubljena.“

„Poznaješ li astronomiju?“

„Ne.“

„Dvije četvrtine tvoga života su izgubljene.“

„Poznaješ li filozofiju?“

„Ne.“

„Pa ti si izgubio tri četvrtine života!“

Odjednom se podiže silna oluja. Lađica se nasred jezera zanjihala kao orahova ljuška. Vičući iz svega glasa nasuprot vjetru, lađar se obrati profesoru:

„Znate li plivati?“

„Ne“, odvrati profesor.

„Onda ste izgubili cijeli život.“

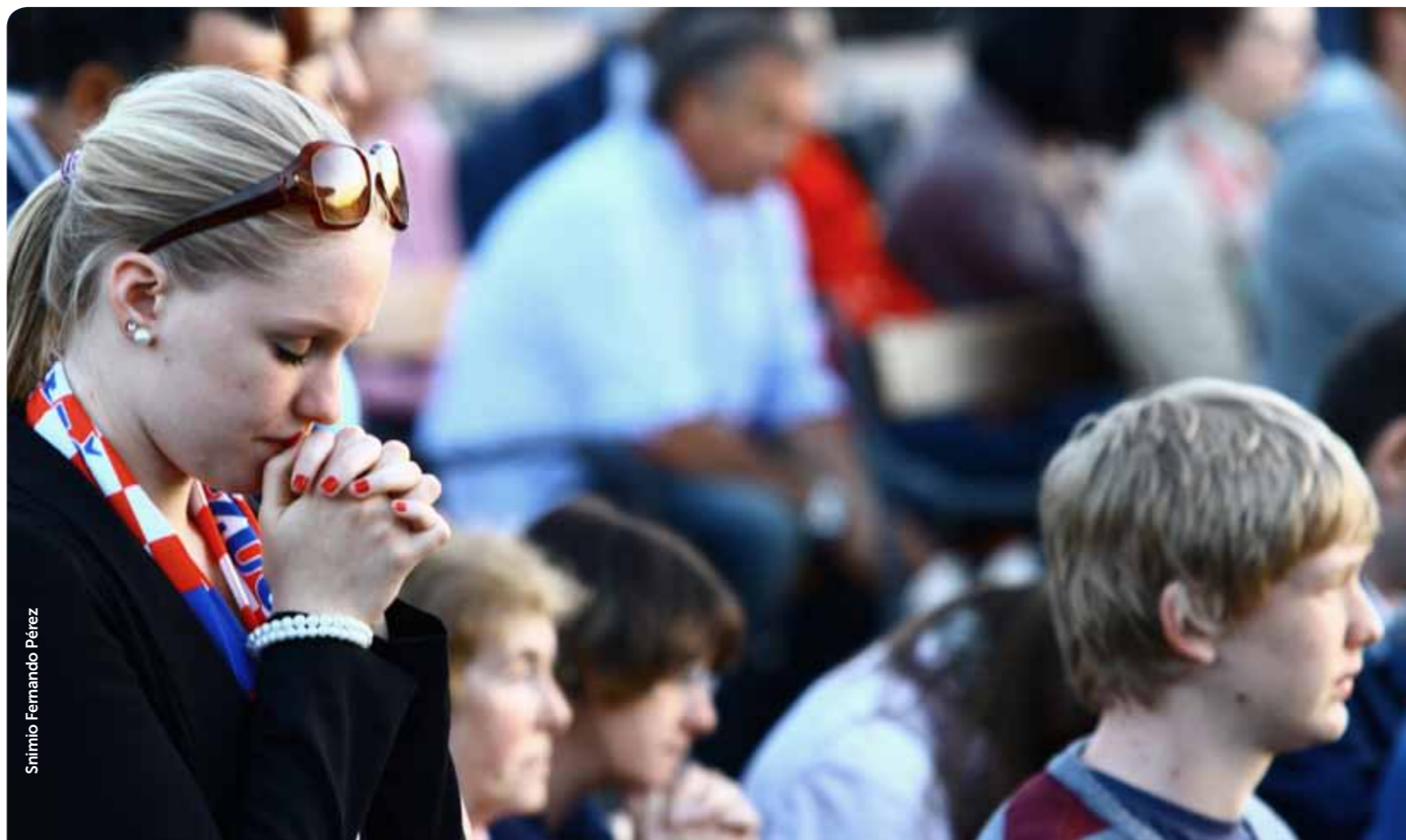
Foto Dani

Mirjana Dragičević - Soldo (4/7)

Mnogi hodočasnici, kad dolaze u Međugorje, misle da smo mi vidioci privilegirani, da je dovoljno nešto reći nama i Gospa će ih sigurno uslišati, ili čak da je dovoljno dodirnuti nas. A to je pogrešno razmišljanje, jer za Gospu kao Majku nema privilegirane djece. Svi smo mi njezina djeca koju ona bira za različite misije – nas šestero da preko nas kaže poruke, a vas da budete apostoli tih poruka. U poruci od 2. siječnja – a mislim da se obratila baš vama, hodočasnici – Gospa je rekla: „*Draga djeco, ja sam vas pozvala. Otvorite svoje srce, pustite me da uđem, da mogu napraviti svoje apostole od vas.*“ Znači, svi smo mi Gospini izabranici. Mi, da preko nas kaže poruke, a vi da ih nosite dalje, da budete njezini apostoli. Ako, ipak, možemo govoriti o privilegiranim, gledajući Gospine poruke, onda možemo

govoriti o svećenicima, jer ona nikada nije rekla što oni trebaju činiti, samo što mi trebamo činiti za mir.

Bila sam mnogo puta izvan Hrvatske i imala sam priliku vidjeti kako se u drugim zemljama odnose prema svećenicima. Drugačije je nego ovdje, u Međugorju. Kod nas postoji poštovanje prema svećenicima, a u drugim se zemljama to gubi, a to ne valja, ne smije biti, jer Gospa kaže: „*Draga djeco, ako izgubite poštovanje prema svećenicima, izgubit ćete poštovanje prema Crkvi, i na kraju prema dragom Bogu.*“ Ako misliš da tvoj svećenik ne čini kako ti misliš da treba, nemoj pričati o tome okolo, samo činiš loše sebi i onima koji te slušaju. Uzmi krunicu, moli Boga za njega, posti za njega, tako ćeš mu pomoći. Ja posebno molim hodočasnike, kad se vrate u svoje župe da pokažu kakav treba biti odnos prema svećenicima, kako ih trebamo poštovati.

Snimio Fernando Pérez

U zemljama komunističkog režima sve je to dodatno pojačano kultom vladara, kojemu su katkada iskazivane božanske počasti, kao u poganskom Rimu kad je kršćanstvo nastalo. U takvim uvjetima teško je bilo biti svjedok neustrašive vjere u jedinoga Boga. Mnogi su pokušavali povezivati jedno i drugo, jednom se prikazujući ateistima, a drugi put vjernicima, već prema okolnostima i potrebama. Vjernika koji su bili spremni staviti sve na kocku bivalo je sve manje. U takvom svijetu snažno je odjeknula Gospina poruka: „Neka čvrsto vjeruju!“ Nikakvo čudo da su čuvari bezbožnoga režima u tome vidjeli veliku opasnost i skočili na noge, a „Gospa Međugorska bila je partijski neprijatelj br. 1“, ali je među vjernicima doskora postala „simbolom sustava vrijednosti suprotan onom koji su zagovarali sljedbenici religije diktatora Josipa boga Tita“ (Ivica Šola).

U osvit sudbonosnih promjena

Kad se sad, trideset godina od početka Gospinih ukazanja, gleda natrag na to vrijeme, s pravom se može reći da su ukazanja počela u osvit sudbonosnih promjena u svijetu. Na Zapadu je vjera u neograničen napredak i porast blagostanja doživjela potpun slom. Njezini dojučerašnji propovjednici sve više se pretvaraju u zagovornike stezanja remena, čuvanja zemlje od potpunog zagađenja i uništenja, da bi čovječanstvo preživjelo. S druge strane, množe se mase ovisnika, propadaju sve duhovne vrijednosti, a ljudska osoba ima sve nižu cijenu.

Krajem osamdesetih godina na Istoku su, uglavnom bez prolijevanja krvi, padale komunističke diktature jedna za drugom, no ostala je golema duhovna praznina koju je trebalo ispuniti. Međugorje je mnogima i sa Zapada i s Istoka pokazalo i pokazuje put k pravoj vjeri. Unatoč progonima vidjelaca i svjedoka, neprihvatanju od dijela crkvene vlasti i čestoga medijskog ismijavanja, u Međugorju se dogodio „snažan prolom vjere“ (A. Sarrach), neodoljivo privlačeći ljude iz svega svijeta.

Jedni, razočarani materijalnim blagostanjem koje su imali, dolaze tražiti pravo blago kroz obnovu zanemarene vjere i zaboravljene molitve, a drugi u potrazi za pravom duhovnom hranom koja im je bila uskraćena nametanjem različitih idola i kumira. U Mariji svi nalaze brižnu Majku koja ih vodi k jedinom Spasitelju i pokazuje put k onomu koji je: „Put, Istina i Život“.

Sveti Jakov bio je gorljivi navjestitelj Kristove vijesti

Međugorska župa utemeljena je 1. svibnja 1892., a njezin je nebeski zaštitnik sv. Jakov st., apostol. Od te godine na 25. srpnja, kada se slavi svetkovina ovoga sveca, u župi je posebno svečano. Tako je bilo i ove godine, kada se na pučkoj sv. Misi u Gaju okupio velik broj vjernika iz ove ali i susjednih župa te hodočasnici iz različitih krajeva svijeta. Župljani su se za svoga zaštitnika pripremili trodnevnicom, a stara i bolesna čeljad imala su prigodu za ispovijed i pričest. Svetu Misu u suslavlju s trideset svećenika predslavio je domaći sin fra Stanko Dodig, član Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića. Donosimo dijelove fra Stankove propovijedi.

Sin groma

Jakov stariji, apostol Kristov, mučenik iz vjerno- Kristu i evanđelju, kanonski svetac, narodni svetac, nebeski je zaštitnik Španjolske, zaštitnik reda nazvanog po njemu te zaštitnik hodočasnika, ljekarnika, ratnika i vitezo- va, jabuka i ostalih poljskih plodova. Jakov je bio sin Jakova Zebedeja i Salome Galilejske, a rođeni brat Ivana apostola i evanđelista. Obo- jica su sinovi groma (boanerges), kako ih je nazvao Isus. Rođen je u Betsaidi, na Gene- zaretskom jezeru. Jakov i Ivan bili su ribari i obojica su bila učenici velikoga proroka i učitelja Ivana Krstitelja, do pojave Isusa Krista. Nakon što se pojavio Isus i pozvao ih da ga slijede, ostavili su sve i pošli za njim – prešli su k njemu uz podršku Ivana Krstitelja i postali su i ostali učenici i apostoli Isusovi.

Od početka života s Isusom, a osobito od Isusova uskrsnuća i uzašašća, Jakova je prožimao žar vjere i ljubavi za naviještanje evanđelja Kristova i svjedočanstva za Krista. Napustio je sve svjetsko, a prihvatitvo duhov- no-nebesko i uspeo se do neizrecivog vrhun- ca savršenstva. Sveti Jakov, zajedno s Petrom i Ivanom, pripadao je najužem krugu oko Isusa. S njima je nazočan pri oživljavanju Ja- irove kćerke, kod Isusove preobraženja na brdu Taboru, kod Isusove smrtno borbe u Getsemanskom vrtu. Propovijedao je evan- đelje Kristovo u Španjolskoj, a kada se vratio

u Jeruzalem, kralj Agripa I. dao ga je uhititi i pogubiti i tako je bio prvi od dvanaeste- rice koji je pretrpio mučeništvo. Oko Uskr- sa ljeta Gospodnjeg 44. Herod Agripa I., koji je bio kralj cijele Judeje, u Jeruzalemu je ma- čem pogubio apostola Jakova.

Svečev grob, najposjećenije hodoča- sničko mjesto u srednjem vijeku

Na mjestu za koje se pretpostavlja da je mje- sto smaknuća Jakova st., apostola, carica Je- lena je u IV. stoljeću dala sagraditi velebnu crkvu u čast sv. Jakova, koja je potom uni- štena u napadu Perzijanaca 614. godine. Crkveni oci i pisci Klement Aleksandrijski i Euzebije Cezarejski spominju i obraće- nje sudskoga policajca koji je uhitio Jakova i vodio ga na sud. Kada je vidio kako je hra- bro i mirno primio smrtnu osudu, zamolio je Jakova da mu oprostí sve što mu je učio. Jakov ga je zagrlío i poljubio uz riječi: „Mir s tobom, brate!“ Nakon toga se stražar priznao kršćaninom, a Herodovi su krvnici obojici mačem odrubili glave.

Tijelo sv. Jakova preneseno je u Španjolsku, u Compostelu, u 7. stoljeću. Njegov je grob u srednjem vijeku, uz Rim i Jeruzalem postao najviše pohađano hodočasničko mjesto. Sveče- vo je tijelo na čudesan način pronađeno u zemlji u kojoj je on misionarski djelovao. Godi- ne 830. biskup Irije na obali Galicije pronašao

je sarkofag na mjestu koje su nazivali „stella“ – zvjezdano polje. Dvojica Jakovljevih učeni- ka stavila su lijes s njegovim tijelom u čamac prepuštajući Božjoj providnosti i ljubavi da mu odredi smjer. Legenda veli da je Božji anđeo usmjerio čamac prema Galiciji, gdje su dvojica učenika ukopala Jakovljevo tijelo. Nakon nekog vremena na to se mjesto zaboravilo, a grob je bio obrastao gustom šikarom. Nekoliko stol- ljeća poslije neki je pustinjač opazio da na jed- nome mjestu gori neobično svjetlo. Kako nije prestajalo gorjeti, započeo je kopati na tome

mjestu i tako je otkrio svečev grob, a kralj Al- fons II. dao je sagraditi veličanstvenu crkvu nad grobom. Od tada su sa svih strana započe- la velika hodočašća kršćana zapadnoga svijeta. Španjolska ga je izabrala za svoga nebeskog za- štitnika, a kada svečev blagdan pada u nedjelju onda je cijela godina Jakovljeva godina.

Sveca često predstavljaju s hodočasnič- kom školjkom, štapom i tikvicom za vodu. Hodočasnici kao znak raspoznavanja nose školjku svetoga Jakova koja podsjeća na more. Kršćanstvo je koristi i kao ukopni dar. Školjka je slika groba iz kojega je Isus uskr- snuo. U školjci također nastaju čudesni bise- ri. Često se i Blaženu Djevicu Mariju pred- stavlja sa školjkom, jer ona je ta čudesna školjka koja je začela i rodila Isusa. Biser je simbol osobnosti nekoga bića, a hodočasnici ga, ponajprije, nose kao uspomenu na le- gende koje su nastajale u svezi sa svetim Ja- kovom, kojega je more izbacilo na obalu i čiji je grob pronađen na čudesan način. Drugi je razlog što je hodočasnička školjka znak da je hodočasnik krenuo na put naći svoj stvarni identitet. Na hodočasničkom putu hodoča- snici skidaju maske iza kojih su se često sakrivali. U srednjem vijeku hodočašće sv. Ja- kovu trajalo je duže vremensko razdoblje i za hodočasnike je to bilo vrijeme duhovne ob- nove, novo rađanje. I današnji hodočasnici sv. Jakovu jednako doživljavaju svoje hodo-

čašće kao duhovnu obnovu i novo rađanje.

Postoji neka nevidljiva sila koja unatoč teškoćama hodočasnike vuče naprijed, pri- čaju sami hodočasnici. Katedrala u Santiagu de Composteli cilj je hodočasničkoga puta, u njezinoj je kriпти grob svetoga Jakova. U na- šim, hrvatskim krajevima svetom je Jakovu posvećena šibenska katedrala, kao i neko- liko župnih crkava i kapelica diljem Hrvat- ske i BiH, a evo i ove čudesne i divne crkve u Međugorju posvećene sv. Jakovu. Posveće- ne su župne crkve u Opatiji i Jadranovu, Vr- polju i Dubrovniku, Osijeku. Na Zagrebač- koj gori – Medvednici nalazi se starodrevna kapela svetoga Jakova, poznata planinari- ma ali i hodočasnici koji onamo dolaze na današnji dan. Evo i divne pjesme u čast ovoga velikog apostola: „Jakove ribaru sre- tni Galilejskog mora, Jakove sveti, primi ovu našu pjesmu: ribarskoj mreži glas te Kristov ote. Marni da budeš ribar, dušlovac. Isusov pogled zanio te mlada, s Ivanom, bratom za njim odmah hrliš, učenik vatren ti si uvijek bio kao sin groma gorio za Krista.“

Naši su se stari s dubokom vjerom sta- vili pod zaštitu sv. Jakova

Naši su predci s puno vjere, pouzdanja i lju- bavi s radošću prihvatili da se međugorska župa i župna crkva stave pod moćnu zašti- tu velikoga i duhovno jakoga Isusova apo-

stola i svjedoka, sv. Jakova. Mi, današnji na- raštaj vjernika-župljana, ni u kom slučaju ne bismo smjeli ugasiti baklju vjere koju su nam predali naši predci. I ne bismo smje- li biti mlitava karaktera i stavova niti bismo smjeli biti trska koju vjetar ljulja, nego hrabri i odlučni u vjeri poput njih. Oni su nam pre- dali i zaštitnika naše župe i crkve sv. Jakova, a naše je sve to prenositi na naraštaj koji do- lazi poslije nas.

Apostoli, među njima i Jakov, bili su okupljeni oko Marije na zajedničkoj molitvi očekujući Kristov obećani dar – Duha Svetoga. U našoj crkvi i župi sv. Jakova u Međugorju već 31 godinu svaku večer ob- navljaju se prvi Duhovi, različitost jezika u zajedništvu molitve, Euharistije, sluša- nja evanđelja Gospodnjega i to u zajedniš- tvu s Marijom Kraljicom Mira i sv. Jakovom apostolom. Na tome smo, ovdje i u svijetu, iskreno zahvalni.

Braćo i sestre, idući naprijed upitajmo se ostajemo li u nutarnjem pokretu, na nu- tarnjem putu koji nas stvarno vodi prema Bogu. O sveti Jakove, apostole Kristov, za- štitniče naš, pomaži nam u svim opasnosti- ma i olakšavaj nam put kroz ovu zemlju u hođu prema Nebu. Budi nam hlad na žar- kom suncu i ogrtač na kiši i hladnoći. Budi nam štap da ne posrnemo i ne padnemo, budi nam luka spasa. Daj nam da pod tvo- jim vodstvom sigurno stignemo svojem cilju i da se uvijek možemo vratiti živi i sretni- ji svojoj obitelji i svojoj zajednici. Sveti Jakov je svjetlo Europe, zvijezda sjajna, hrabri bo- rac za Isusa, za Kristovo evanđelje, za Božju istinu i pravdu. On je sve ostavio i pošao za Isusom, raskinuo je sve veze koje bi ga mogle držati daleko od njegova puta, od Kristo- va puta. Sveti je Jakov bio gorljivi navjestitelj Kristove vijesti – evanđelja.

Veliki apostole, mi te ovdje sabrani molimo, pomози svojim hodočasnici- ma i nama u ovaj sat ovdje nazočnima da se obratimo i štiti nas od opasnosti na putu i od opasnosti u našem životu. Na kraju ti kličem: Sveti Jakove, prvi mučeniče među apostolima, izmoli svima nama odvažnost, hrabrost i snagu, da poput tebe idemo sve dalje i dalje naviještati evanđelje i svjedo- čiti da je Isus živ i nakon umiranja na kal- varijskom križu.

Sveti Jakove, moli za sve župljane naše drage župe i ove crkve tebi u čast posvećene. Moli i za one koji s ponosom ime tvoje nose, kao i za sve na ovoj Euharistiji nazočne, za- govaraj i za potrebito zdravlje našem župni- ku fra Petru i za sve koji slijede svoga spa- sitelja i učitelja Isusa Krista. Zagovaraj nas pred Gospodinom kojemu i mi hrlimo da mu sretno stignemo. Amen!

Foto: Dani

U našoj crkvi i župi sv. Jakova u Međugorju već 31 godinu svaku večer obnavljaju se prvi Duhovi, različitost jezika u zajedništvu molitve, Euharistije, slušanja evanđelja Gospodnjega i to u zajedništvu s Marijom Kraljicom Mira i sv. Jakovom apostolom.

Kraljica Mira ogrnula me svojim plaštem

Naš sugovornik je Piotr Ciołkiewicz, predsjednik udruge Zajednica Kraljice Mira iz Radoma u Poljskoj. Zajednica na čijem je čelu prošle je godine, uoči 30. obljetnice ukazanja Kraljice Mira, župi Međugorje darovala pokaznicu.

Razgovarao Krešo Šego

Gospodine Ciołkiewicz, o kakvoj je zajednici riječ – koji su njezini ciljevi i je li njezin nastanak nadahnut ukazanjima Kraljice Mira?

Udruga *Communita Regina della Pace* nastala je 2008., a njezina je glavna zadaća širenje pobožnosti klanjanja Presvetom oltarskom sakramentu za mir među ljudima. Iskustva ratova i njihovih posljedica u nekim dijelovima svijeta, ponajprije u bivšoj Jugoslaviji, te krhkost isključivo ljudskog napora za postizanjem i očuvanjem mira, bili su razlozi da smo počeli naglašavati ideju molitve za mir kako je govorio Isus: „Bez mene ne možete ništa učiniti“ (Iv 15, 5s).

Ime, Zajednica Kraljice Mira – konkretna je poruka ljudima. Predajući se Gospi Kraljici Mira, skupa s njom hoćemo biti trajno sjedinjeni s Kristom, jer plod ovoga „trajnog sjedinjenja“ je pravi Božji Mir: „Mir vam ostavljam...“ (Iv 14,2ab).

Naša je želja da ova zajednica postane zajednica ljudi sa svih strana svijeta, lanac ljudskih srdaca otvorenih za klanjanje Presvetom s ciljem ostvarenja mira u Svetoj zemlji i cijelom svijetu. Mi smo sigurni da je plod intimne veze s euharistijskim Isusom mir u srcima onih koji se klanjaju. Pravi se mir ne može izboriti oružjem, nego molitvom. Mir je dar Božje ljubavi koji dolazi čovjeku ravno iz Božjeg Srca. Naše je djelovanje neposredan odgovor na pozive Kraljice Mira, koje nam od 1981. upućuje u svojim porukama u Međugorju.

Kada ste počeli dolaziti u Međugorje i kako ste saznali za ukazanja Kraljice Mira?

Danas imam 42 godine, a u Međugorje sam prvi put došao na svoj 28. rođendan. Bio je to najvrjedniji rođendanski dar u mom životu. Od tada, moj je život postao posve drukčiji, nov. Moram priznati, teška sam se srca tada odlučio na hodočašće. Više sam s prijateljima želio otići u Italiju, planinariti Dolomitima, nego se 24 sata voziti autobusom u nepoznato mjesto i s ljudima stalno moliti. Hvala Bogu, moja supruga i mama

uspjele su me nagovoriti da pođem na hodočašće.

Rođen sam u katoličkoj obitelji i već u srednjoj školi bio sam član zajednice Svjetlo i život, koju je u Poljskoj osnovao vlč. Blachnicki. Nažalost, dok sam studirao ekonomiju moj se duhovni život bio posve srušio, ali danas vidim da me Bog ipak nikada nije napustio. O ukazanjima Kraljice Mira u Međugorju saznao sam od majke. Sjećam se da je baka krajem 80-ih godina potajno, jer se bo-

jala da će je obitelj ismijavati, prenosila vijesti o Međugorju.

Što se promijenilo u Vašem životu nakon hodočašća u Međugorje?

Već nakon prvog hodočašća moj se život počeo temeljito mijenjati, prije svega mijenjalo se moje shvaćanje životnih vrijednosti. Osjećam da me je Gospa Kraljica Mira ogrnula svojim majčinskim plaštem. Na 22. kolovoza 1998. počeo je moj novi život, u Gospi-noj školi, i sada sam sretan čovjek. Naravno, u Međugorju sam bio više puta, što je uistinu potrebno za teške slučajeve kao što sam ja bio.

Pokaznica – dar župi Međugorje

Pokaznica koju ste darovali župi Međugorje je zavjetni dar. O kakvu je zavjetu riječ i je li on osobni, ili je zavjet cijele Zajednice Kraljice Mira?

Odgovarajući na ovo Vaše pitanje moram se vratiti na bit djelatnosti Udruge, koju izražava ideja „12 zvijezda u Kruni Marije Kraljice Mira“, a to znači osnivanja dvanaest mjesta-svetišta trajnog klanjanja Presvetom za mir. Želimo da ta mjesta-svetišta, svojevrsni „stupovi mira“ i duhovnog povjerenja budu na svakom kontinentu i to u mjestima koja su u naše vrijeme, ili u prošlosti, iskusila muke rata i mržnje.

Ta je zamisao nastala u Međugorju, za vrijeme hodočašća 2006. godine. Duhovno nas je pratio o. Kazimierz Frankiewicz, franjevac konventualac koji je služio u Bazilici Božjeg Groba u Svetoj zemlji. Pričao nam je o tome da u Jeruzalemu imaju trajno klanjanje Presvetom. Također nam je pričao o velikim plodovima te pobožnosti, ali i o poteškoćama jer pokaznica nije bila odgovarajuća.

Tražeći tišinu, 25. lipnja 2006. u molitvi sam razmišljao što mogu učiniti za Isusa kao odgovor na njegovu veliku ljubav i milost koje sam dobio u svome životu. Pitao sam se što Gospa od mene traži i kako njezine poruke

ostvarivati u svojem životu. Moleći pred Presvetim, došla mi je misao da s prijateljima trebam darovati pokaznicu za klanjanje Presvetom u Jeruzalemu. Pomislio sam da će nova pokaznica sigurno čuvati hostiju i da će služiti hodočasnici iz cijeloga svijeta koji se klanjaju Isusu u tome mjestu. Želio sam da taj dar bude zahvala Kraljici Mira za sve što nam je dala u 25 godina ukazanja u Međugorju. Obratio sam se umjetniku iz Gdanjska Mariuszu Drapikowskom, a kada sam mu rekao da će pokaznica biti izrađena za klanjanje Presvetom u Jeruzalemu na nakanu mira, srdačno je kazao da će se u projekt uključiti ne samo kao umjetnik, već i kao zagovornik i širitelj te ideje. Takav je bio početak.

Dalje je sve išlo spontano i uskoro je pokraj četvrte postaje križnog puta u Jeruzalemu osnovan Međunarodni centar molitve za mir, u što se uključio velik broj ljudi, financijski i molitvom. Dakle, prva zvijezda Krune Kraljice Mira nastala je u Svetoj zemlji 25. ožujka 2009., na svetkovinu Navještenja, kad je počelo i trajno klanjanje Presvetom za mir.

Udruga je darovala triptih – *retabulum* s pokaznicom, djelo Mariusza Drapikowskog, koji se zove „Žena iz Jeruzalema – Kraljica Mira“. Triptih je materijalni znak, posuda koja dopunjuje duhovnu dimenziju bogatstva vjere i molitve te milosti izmoleženih od Isusa i Gospe. Prije nego što je triptih „Nebeski Jeruzalem“ stigao u Svetu zemlju, s njime smo hodočastili u svetišta i katedrale u Poljskoj i Njemačkoj, gdje su bila organizirana trajna klanjanja Presvetom za mir u svijetu i u Jeruzalemu.

Triptih je blagoslovio Benedikt XVI.?

Da, 28. siječnja 2009., za audijencije, triptih je blagoslovio Benedikt XVI., predajući Bogu ne samo djelo već i cilj kojemu će služiti. Tom prilikom Sveti nam je Otac kazao da će se i on molitvom uključiti u naš projekt.

Godinu dana poslije s radošću smo primili zamisao Tomasza Peta, metropolita u Astanu, da u ideju molitve za mir uključimo i Kazahstan. Svetište Majke Božje Kraljice Mira u Oziornoj servu službeno je 3. srpnja 2011. uključeno u apostolat trajnog klanjanja Presvetom za mir u svijetu. Dakle, u tom je mjestu druga od 12 zvijezda Krune Kraljice Mira, a trenutačno se dovršava *retabulum* s pokaznicom za ovo mjesto. Želimo da i ovo djelo blagoslovi Papa te da, kao i prvo, bude izloženo u europskim svetišlima.

Već 31 godinu milijuni ljudi dolaze u Međugorje i nitko ne odlazi praznih ruku; svatko tko ovamo hodočasti prima puno milosti po zagovoru Kraljice Mira. Ona nas po svom zagovoru približava svome Sinu, i kako onda

Sva Gospina ukazanja u povijesti pripremala su nas za nešto bitno i uvjeren sam da je njezina nazočnost u Međugorju priprema svijeta za radostan susret s njezinim Sinom Isusom Kristom. Zato trebamo biti jako zahvalni Gospi Kraljici Mira, a pokaznica je samo materijalni znak duhovne potrebe.

ne biti zahvalan? U toj zahvalnosti rodila se ideja da darujemo pokaznicu, s nakanom da se međugorsko svetište uključi u djelo 12 zvijezda Krune Kraljice Mira.

Zašto ste se odlučili upravo za pokaznicu?

Mislim da je pokaznica samo početak. Kada u budućnosti nastane kapelica trajnog klanjanja Presvetom u Međugorju, vjerujem da će Božja providnost učiniti da pripremimo i darujemo i *retabulum*.

Pokaznica je po mnogočemu posebna: teška je 25 kilograma i visoka 150 cm bez postolja, izgrađena je od kristala i ukrašena dragim kamenjem. Na koji ste način financirali njezinu izradu, tko se sve uključio?

Mi sve naše planove predajemo Gospi i sv. Josipu. Platimo Mise, postimo, darujemo što možemo. Također molimo bolesne i hendikepirane osobe da svoje muke podnose za tu nakanu. Za nas je to velika škola vjere u Božju providnost. Ne želimo ostvarivati svoje ljudske planove, nego nastojimo slušati i prepoznavati znakove Božje volje. Ponekad se nađu osobe koje velikim dijelom financiraju naše projekte, a tako je bilo i u slučaju pokaznice za župu Međugorje.

Umjetnik, autor pokaznice poznati je poljski kipar Mariusz Drapikowski iz Gdanjska. Koliko mu je vremena trebalo da dovrši ovo djelo?

Svoj plan darivanja pokaznice i njezin nacrt pokazali smo franjevcima u Međugorju. Moram priznati da ih prvi nacrt nije baš oduševio pa smo, slušajući njihove savjete, potpuno promijenili nacrt. Nije bilo lako, no konačni je rezultat primljen s radošću. Izrada pokaznice tekla je iznimno brzo jer za takvo djelo obično treba 6 do 8 mjeseci, a Mariusz Drapikowski zajedno sa svojim suradnicima napravio je sve u dva mjeseca, bez obzira na to što je nailazio na mnoge tehničke poteškoće. Imao sam dojam da u radu pomažu anđeli.

Jesu li hodočasnici iz Poljske upoznati s time da se u Međugorju nalazi jedan tako dragocjen dar iz njihove domovine, i kakve su njihove reakcije?

Iskreno rečeno, mediji o takvim temama ne pišu na prvim stranicama, no dobro ima svoje putove i mnogi koji iz Poljske hodočaste u Međugorje upoznati su s ovim djelom. Da bismo hodočasnici približili naše djelovanje osnovali smo web-stranicu www.reginapacis.pl – na kojoj se nalazi mnogo zanimljivih informacija, slika, filmova i vijesti. Naše će stranice uskoro biti i na engleskom, talijanskom, ruskom, njemačkom i francuskom jeziku pa će se mnogi u svijetu upoznati s našim djelovanjem.

Rekli ste da je pokaznica znak zahvalnosti za sve što je Kraljica Mira učinila za današnji svijet. Po Vašem mišljenju, što od toga treba posebno istaknuti?

Plodove ukazanja teško je sažeti u nekoliko rečenica – ocean je nemoguće staviti u jednu bočicu. Osobno sam uvjeren da od 25. lipnja 1981. traje vrijeme mira, a Marija je sama kazala da je ona Kraljica Mira. Sva Gospina ukazanja u povijesti pripremala su nas za nešto bitno i uvjeren sam da je njezina nazočnost u Međugorju priprema svijeta za radostan susret s njezinim Sinom Isusom Kristom. Zato trebamo biti jako zahvalni Gospi Kraljici Mira, a pokaznica je samo materijalni znak duhovne potrebe.

Je li poruka Kraljice Mira dovoljno poznata u Vašoj domovini i što Vaša zajednica čini da bude još poznatija?

Treba još mnogo moliti da bi poruke Kraljice Mira stigle do što više ljudi, ne samo u Poljskoj. Naš skromni doprinos jesu spomenute web-stranice i suradnja u objavljivanju knjige poruka Kraljice Mira na poljskom. I projekt „12 zvijezda u Kruni Gospe Kraljice Mira“ također pomaže da poruke Kraljice Mira dopru do što većeg broja ljudi iz cijeloga svijeta. Mi trajno molimo na te nakane.

(Prevela Renata Juraszek)

Iscrpan opis lika Kraljice Mira, kako se ukazuje u Međugorju

Gospina se ljepota ne da opisati – to nije ova naša ljepota – to je nešto rajsko – nešto nebesko – nešto što ćemo tek u raju vidjeti.

Mnogi su, i na različite načine, ispitivali vidioci o Gospinu izgledu, kao i općenito o onome što se događa u župi Međugorje. Najviše je u tome uspio fra Janko Bubalo (umro 27. veljače 1997.), član Hercegovske franjevačke provincije i književnik. Pratio je međugorska ukazanja od početka. Godinama je dolazio u Međugorje ispovijedati i tako stjecao iskustva o međugorskoj duhovnosti. Kao vidljivi ishod takvoga rada bila je njegova knjiga „Tisuću susreta s Gospom u Međugorju“ (1985.), koja je doživjela svjetski uspjeh i bila nagrađena. U knjizi, o svojim iskustvima govori vidjelica Vicka. No, uz ovaj razgovor fra Janko je razgovarao o istoj temi i s drugim vidiocima. Na kraju je objavio samo razgovor s Vickom jer mu se činilo da je ona sveobuhvatno odgovorila na njegova pitanja. Svi ostali vidioci ni u čemu se bitnom nisu razlikovali od nje. O Gospinu liku, kako je posvjedočio, više je puta razgovarao sa svim vidiocima i ništa nije objavio što oni nisu odobrili.

Vrijeme je protjecalo, množili su se pokušaji prikazivanja Gospina lika. Mnogi od tih pokušaja bili su oprječni onomu što su vidioci govorili. Zato fra Janko svim vidiocima upućuje anketni listić u kojemu ih ispituje o Gospinu liku. Većina vidjelaca se odazvala fra Jankovu pokušaju (Ivan Dragičević, Vicka Ivanković, Marija Pavlović, Ivanka Ivanković i Mirjana Dragičević). Skup svojih odgovora posvjedočili su svojim potpisima na Humcu, 23. srpnja 1992. Jakov Čolo nije ispunio ovaj anketni listić iz opravdanih razloga, ali se složio s onim što su drugi vidioci rekli i nije imao ništa posebno nadodati.

Donosimo cijela pitanja i kratke odgovore vidjelaca:

1. Kao prvo, recite mi, koliko bi Gospa, koju vi obično vidite, mogla biti visoka?
Oko 165 cm. - Ovako kao ja (Vicka).

2. Izgleda li više „šlank“, vitka ili...?
Izgleda više vitka.
3. Koliko bi joj se moglo dati kilograma?
Oko 60 kilograma.
4. Koliko bi joj se moglo dati godina?
Od 18 do 20 godina.
5. Kad je s Djetetom Isusom, izgleda li starija?
Izgleda obično – jednako izgleda.
6. Kad je Gospa s vama, stoji li uvijek ili...?
Uvijek stoji!
7. Na čemu stoji?
Na nekom oblaciću.
8. Kakve je boje taj oblacić?
Oblacić je bjelkaste boje.
9. Jeste li je ikada vidjeli da kleči?
Nikada! (Vicka, Ivan, Ivanka...)
10. Naravno da vaša Gospa ima i svoje lice. Kakvo je ono: okruglasto ili više duguljasto - ovalno?
Više je duguljasto - ovalno - normalno.
11. Kakve je boje njezino lice?
Normalno - više je bijelo - rumenkasto na jagodicama.
12. Kakve je boje njezino čelo?
Normalno - uglavnom bijelo kao i lice.
13. Kakve su Gospine usnice - deblje ili tanje?
Normalne - lijepe - više su tanje.
14. Kakve su boje?
Rumenkaste - naravne boje.
15. Ima li Gospa neke rupice na licu, kao što ih obično mi ljudi imamo?
Redovito nema - možda malo, ako se smije (Mirjana).
16. Primjećuje li se obično neki blagi smiješak na njezinu licu?
Možda - više kao neka neopisiva blagost - smiješak se vidi kao nekako ispod kože (Vicka).
17. Kakve su boje Gospine oči?
Oči su divne! Izrazito plave boje (svi).
18. Krupnije ili...?
Normalne - možda malo krupnije (Marija).
19. Kakve su joj trepavice?
Nježne - normalne.
20. Kakve su boje njezine trepavice?

Foto Dani
Carmelo Puzzolo, Kraljica Mira, ulje na platnu

Normalne - nisu posebne boje.

21. Tanje ili...?

Obične - normalne.

22. Naravno da Gospa ima i nos. Kakav je on: oštar ili...?

Lijep, mali nosić (Mirjana) - normalan, harmoničan s licem (Marija).

23. A Gospine obrve?

Obrve su tanušne - normalne - više crne boje.
24. Kako je obučena vaša Gospa?

Vrijeme je protjecalo, množili su se pokušaji prikazivanja Gospina lika. Mnogi od tih pokušaja bili su oprječni onomu što su vidioci govorili. Zato fra Janko svim vidiocima upućuje anketni listić u kojemu ih ispituje o Gospinu liku.

Obučena je u jednostavnu žensku haljinu.

25. Kakve je boje njezina haljina?

Haljina je sive boje - možda malo plavkasto-sive boje (Mirjana).

26. Je li haljina zategnuta oko tijela ili slobodno pada?

Slobodno pada.

27. Dokle joj haljina dopire prema dolje?

Dolje do oblacića na kojemu stoji - gubi se u oblaku.

28. Dokle oko vrata?

Normalno - do početka vrata.

29. Vidi li se dio Gospina vrata?

Vidi se vrat, ali se ne vidi ništa od prsiju.

30. Dokle dopire rukavima?

Do šaka.

31. Je li Gospina haljina ičim obrubljena?

Nije ničim.

32. Je li Gospa ičim u struku utegnuta - opasana?

Nije ničim.

33. Na Gospinu tijelu, koje vi vidite, opaža li se ženskost njezina tijela?

Naravno da opaža! Ali ništa posebno (Vicka).

34. Ima li na Gospi još išta osim ove opisane haljine?

Ima veo na glavi.

35. Koje je boje taj veo?

Veo je bijele boje.

36. Potpuno bijel ili...?

Potpuno bijel.

37. Što joj veo pokriva?

Pokriva joj glavu, ramena i cijelo tijelo s leđa i sa strana.

38. Dokle on prema dolje dopire?

Dopire dolje do oblacića, kao i haljina.

39. Dokle je sprijeda pokriva?

Pokriva je s leđa i sa strana.

40. Izgleda li veo čvršći, deblji nego Gospi-na haljina?

Ne izgleda - sličan je haljini.

41. Ima li na njemu ikakva nakita?

Nema nikakva nakita.

42. Je li on ičim obrubljen po krajevima?

Nije ničim.

43. Ima li Gospa uopće ikakva nakita?

Nema nikakva.

44. Na primjer, na glavi ili oko glave?

Da - ima na glavi krunu od zvijezda.

45. Ima li uvijek zvijezde oko glave?

Redovito ima - ima uvijek (Vicka).

46. Na primjer: kada se ukaže s Isusom?

Isto tako.

47. Koliko ima zvijezda?

Ima ih dvanaest.

48. Kakve su boje?

Zlatne - zlatkaste boje.

49. Jesu li i kako su povezane međusobno?

Nečim su povezane - kako bi stajale (Vicka).

50. Vidi li se imalo Gospine kose?

Vidi joj se malo kose.

51. Gdje se vidi?

Malo iznad čela - ispod vela - s lijeve strane.

52. Kakve je boje?

Crne boje.

53. Vidi li se u Gospe ikada ijedno uho?

Ne - ne vidi nikada.

54. Kako to?

Ma, uši joj pokriva veo.

55. U što Gospa obično gleda za vrijeme ukazanja?

Obično gleda u nas - nekada u nešto drugo, ono što pokazuje.

56. Kako Gospa pritom drži svoje ruke?

Ruke su slobodne, opuštene raširene.

57. Kada drži sklopljene ruke?

Gotovo nikada - možda nekada na „Slava-ocu“.

58. Miče li, gestikulira rukama za vrijeme ukazanja?

Ne gestikulira, osim ako što pokazuje.

59. Kud su joj kod raširenih ruku okrenuti dlanovi?

Dlanovi su joj redovito opuštene prema gore - prsti su isto opuštene.

60. Vide li joj se tada i nokti?

Vide djelomično.

61. Kakvi su - koje su boje?

Naravne boje - čisti snježni nokti.

62. Jeste li ikada vidjeli Gospine noge?

Ne - nikada - njihov uvijek pokriva haljina.

63. Na kraju, je li Gospa stvarno lijepa, kako ste govorili?

Ma, zapravo mi ti nismo ništa o tome kazali - njezina se ljepota ne da opisati - to nije ova naša ljepota - to je nešto rajsko - nešto nebesko - nešto što ćemo tek u raju vidjeti - i to samo donekle.

Ni vrata je paklena ne će nadvladati...

Odbojnost, odnosno odmak od današnjega Pape seže još u vrijeme dok je bio pročelnik Kongregacije za nauk vjere. Već tada je on svojim stajalištima nešto kao *trn tijelu postmodernoga društva* u kojemu je pitanje istine besmisleno, u zasićenu i hedonističkom društvu, koje se sve više odmiče od Boga ili ga pak izravno niječe. Bio je on neugodna osoba sa svojim stavovima jer je u svemu bio *suradnik istine*.

fra Tomislav Pervan

U posljednje tri godine sredstva su priopćavanja stalno podizala prasinu oko pape Benedikta XVI. Optuživali su ga da je zataškavao spolne nastranosti i zastranjenja kod svećenika-pedofila, makar je on još kao pročelnik Zbora za nauk vjere, za blaženoga Ivana Pavla II., bio neumoljiv u istraživanju i kažnjavanju svih koji su se ogriješili o celibat, a napose o malodobnu djecu. Poznat je njegov neumoljivi stav *nulte tolerancije*. Stanoviti su krugovi na Zapadu – u Americi, Velikoj Britaniji, Irskoj, a i drugdje – vodili čak i sudske procese protiv Pape, ozloglašavali ga, ismijavali. Čine to s posebnim velikim 'guštom' napose u Papinoj domovini. Sve to nije moglo mimoći njegovu tankočutnu glazbenu i produhovljenu dušu i duh, sve ga se to bolno doimalo, ali nije posustajao u svojim odlučnim nastupima. Nije ga to pokolebalo ni na njegovim mnogim putovanjima u inozemstvo gdje je uvijek znao reći prave riječi, moleći oprost, ispriku, susrećući se sa žrtvama. Nije bježao od stvarnosti, uzimao je na sebe osobno dio krivice svjestan da je Crkva ujedno i Crkva grješnika, a ne samo svetih pojedinaca.

Cilj afere – pogoditi najbliže Papine suradnike i samoga Papu

Pogotovo ga je moralo duboko u duši zaboljeti skorašnje otkriće da je imao doušnika, doslovce pravoga podmetnuta špijuna (ili špijune?) u osobi osobnoga sluga, koji ga je ujutro budio i pomagao pri jutarnjoj toaleti, a uvečer zadnji ispraćao na počinak. Svi se pitaju, tko je mogao namjestiti i podmetnuti Paola Gabrielea kao špijuna samomu Papi? Šest godina bio mu je najbliža osoba i ljudi se pitaju, kad je počeo i koliko je povjerljivih dokumenata iznio iz papinskih odaja, taj koji bijaše nešto kao Papina sjena? Pitanje ne pokreće samo Vatikan, jer taj Gabriele nije mo-

gao raditi to što je uradio bez nečijega naloga. Pitanje je ne samo 'tko', nego ujedno i 'zašto' je to činjeno? Koji je cilj toga postupka? Jasno, novinari i knjižari će zaraditi goleme novce, već se spremaju i filmski redatelji da to u stilu jednoga Dana Browna i njegova *Da Vincijeva koda* ponude javnosti kao politički *triler*. Uspjeh je svima zajamčen jer je riječ o Papi koji je poglavar milijarde i dvjesto milijuna katolika u svijetu.

Vatikanska je žandarmerija u stanu toga Papina *kamerdiner*a zaplijenila mnoštvo dokumenata, adresa, poruka, mnoštvo strogo povjerljiva gradiva. Upućeni se pitaju, kako je mogao biti toliko neoprezan da je sve ostavljao u svome stanu, sve što je kopirao, skenirao, otuđio s Papina stola i odaja? Tko ga je štutio? I tko stoji iza tih napada na samo srce Crkve, na najbliže Papine suradnike i na kraju na samoga Papu? Odgovor možda ne ćemo nikada do kraja saznati nakon što je toliko toga procurilo u javnost o vatican-skim internim pitanjima, frakcijama, pa i rovdovskim borbama, nepodnošljivosti i poslovičnoj *klerikalnoj zavisti*.

Nedvojbeno je razvidno da je cilj svih tih afera pogoditi najbliže Papine suradnike, samoga Papu izolirati, onemogućiti ga u njegovim nastojanjima obnove Crkve, nove evangelizacije, smesti i uništiti ono pozitivno što je on za minulih sedam godina kao *Pontifex* učinio u Crkvi. Ne smetnimo s uma da je ovaj Papa u osobi vrhunski teolog, da je znalac riječi, da su mu audijencije daleko posjećene nego za Ivana Pavla II., koji je bio istinski improvizator i znalac kako nastupiti, kako osvojiti medije. Njegove su audijencije posjećene, njegove nedjeljne Angeluse prate diljem svijeta milijuni ljudi, a nastupi – kao neki dan u Milanu za Svjetskoga dana obitelji – odvijaju su se pred milijunskim auditorijem. Stoga je ne mali broj onih u Vatikanu

koji sve ovo oko Pape pripisuju otvoreno sotskom djelovanju.

Otvoriti oči i uši i slušati što Papa poručuje Crkvi i svijetu

Međutim, Papa kao Petrov nasljednik zna za Isusovu riječ o Stijeni koju *vrata paklena ne će nadvladati*. Lađu mogu udarati silni valovi, stijenu mogu zapljuskivati, ali je ne će popotiti niti srušiti. On je za kormilom sa svojim Gospodinom, on zna da je ova Crkva ovdje na zemlji *vojujuća – militans*, da Zlo želi ovladati svijetom i ljudima. Stoga se ne

boji izravnoga sučeljavanja sa Zlim, ali poziva sve nas da se aktivno uključimo, kao njegovi istinski prijatelji, u taj boj koji se bije u svijetu. Možda je to važnije od pokušaja rasvjetljavanja neprijatelja koji ga okružuju. Tih je bilo uvijek i bit će dok je papinstva i Crkve. Moramo djelovati upravo prema Isusovu naputku, naime, slijedeći dobro, ljubavi, mijenjajući svijet snagom njegova Imena.

Naime, odbojnost odnosno odmak od današnjega Pape seže još u vrijeme dok je bio pročelnik Kongregacije za nauk vjere. Već tada je on svojim stajalištima bio nešto

kao *trn tijelu postmodernoga društva* u kojemu je pitanje istine besmisleno, u zasićenu i hedonističkom društvu, koje se sve više odmiče od Boga ili ga pak izravno niječe. Bio je on neugodna osoba sa svojim stavovima jer je u svemu bio *suradnik istine*. Jasno, sada kad je na sebe uzeo preteški jaram papinske službe, došlo je vrijeme da se premisli ta klišeizirana slika o Ratzingeru, slika koju su pojedinci konstruirali i plasirali u medijima. Danas je jasno jedno, imamo posla s velikom osobom, velikim teologom i papom kakvi bijahu, primjerice, sveti Leon Veliki ili sveti Grgur Veliki. Treba samo otvoriti uši i bez predrasuda slušati što ovaj Papa na Petrovoj stolici ima reći i poručuje Crkvi i svijetu.

Stoga je cilj protivnika ili pak izravno *Diabolosa* omalovažiti i obezvrijediti riječ i nauk ovoga velikoga Pape, pokušati s mnogo zaglušne buke i medijske galame da se njegova riječ ne čuje. Međutim, te sitne duše i duhovni patuljci nisu kadri nauditi jednoj veličini koja se tijekom šezdeset godina javnoga djelovanja dokazala u Crkvi i svijetu mišljenja. Ako se pokaže da ove afere u Vatikanu vuku neke 'veličine' iz sjene i pozadine, povijest će ih sunovratiti u provaliju zaborava i beznačajnosti, što je za demonske nakaze najgora moguća kazna.

Vjera raste kada se živi kao iskustvo primljene ljubavi

U svome djelovanju i nastupima Papa se ne da smesti. Zna svoju zadaću, i sukladno svojim fizičkim mogućnostima svoju službu obavlja na zavidan način. U najnovije je doba imenovao novoga pročelnika Zbora za nauk vjere u osobi njemačkoga biskupa (zacijelo budućega kardinala) Gerharda Ludwiga Müllera koji je već deset godina biskup u Regensburgu, u mjestu gdje je Papa bio profesorom sedamdesetih godina, prije nego je postao münchen-skim nadbiskupom i kardinalom. Nakon što je na čelo Papinskoga vijeća za promicanje jedinstva Crkava postavio švicarskoga biskupa i teologa Kurta Kocha, a kanadskoga kardinala Marca Ouelleta za pročelnika Kongregacije za biskupe, dobrog znalca i francuske kao i njemačke teologije koji je promovirao na teologiji Hansa Ursa von Balthasara, imenovao je još jednoga teologa na ključno mjesto u Crkvi. Papa zna što radi. Sve što Papa poduzima služi obnovi Crkve. Imenovanjem njemačkoga teologa i biskupa, koji je stekao teološki doktorat kod Rahnerova učenika kardinala Lehmana, a kod njega se i habilitirao, Papa je dao jasan znak da je na duhovnom i teološkom ključnom mjestu u Crkvi postavio čovjeka svoga apsolutnoga povjerenja, koji poznaje teologiju, koji je objavio mnoštvo teoloških rasprava i napisao priručnik katoličke dogmatike (kojih tisuću stranica). Istodobno je on

izdavač Papinih sabranih djela (*Opera omnia* u 15 svezaka, od kojih je već sedam objavljeno). Imenovanje Müllera jamči tijesnu suradnju sa samim Papom jer je on znalac i Papina teološkoga djela, zacijelo najznačajnijega suvremenoga teologa koji je istodobno i Papa.

Ta su trojica značajni stupovi u pontifikatu Benedikta XVI., ali i za budućnost Crkve. Imenovanje Müllera upravo u vremenu špijunskih afera u Vatikanu poruka je Papine odlučnosti da stvar do kraja raščisti. Istodobno je to i smjerokaz da mu je stalo do produbljanja vjere u suvremenom svijetu. Uloga pročelnika za nauk vjere nije samo čuvati vjerski poklad, nego promicati vjeru u svijetu. U listopadu će Papa proglasiti *Godinu vjere*, vrata koja omogućuju zajedništvo s Bogom i stupanje u njegovu Crkvu. I tu je ključna uloga Zbora za nauk vjere. Papi je jasno da je potrebna nova kristijanizacija i nova evangelizacija, novo svjetlo vjere upravo u onim zemljama koje su davno primile kršćanstvo, a danas sve više blijedi ili se trne. Na pozornici je novi oblik ateizma kao krajnja ravnodušnost, nezainteresiranost za pitanja vjere, Boga, smisla. Svoj ćemo prikaz završiti kratkim navodom iz Papina pisma:

„Kristova nas ljubav sili, ona ispunjava naša srca i potiče nas na evangelizaciju. Krist – danas kao i nekoć – šalje nas po putovima svijeta da naviještamo njegovo Evanđelje svim narodima na zemlji (usp. Mt 28, 19). Svojom ljubavlju Isus Krist privlači sebi ljude svih pokoljenja: u svakome dobu on sabire svoju Crkvu povjeravajući joj navještaj Evanđelja, nalog koji ne zastarijeva. Zbog toga i danas postoji potreba za snažnijim zauzimanjem Crkve za novu evangelizaciju kako bi se ponovno otkrila radost vjere i iznova pronašlo oduševljenje za prenošenje vjere. U svakodnevnom otkrivanju njegove ljubavi misijsko zauzimanje vjernika krpi trajnu ljubav i snagu. Vjera, naime, raste kada se živi kao iskustvo primljene ljubavi i kada se prenosi kao iskustvo milosti i radosti. Ona daje da naš rad uroditi plodom, jer širi naše srce u nadi i omogućuje nam pružiti živo svjedočanstvo: otvara, naime, srce i um onih koji slušaju i prihvaćaju Gospodinov poziv da prionu uz njegovu Riječ kako bi postali njegovi učenici. Vjernici se, kaže sveti Augustin, 'vjerom jačaju'. Sveti hiponski biskup imao je i te kako dobre razloge da se izrazi na taj način. Kao što nam je poznato, njegov je život bio trajno traženje ljepote vjere sve dok njegovo srce nije našlo smiraj u Bogu. Njegovi brojni spisi, u kojima objašnjava značenje vjerovanja i istinu vjere, ostaju sve do naših dana poput baštine neprocjenjive vrijednosti i omogućuju mnogim osobama koje traže Boga da pronađu pravi put koji ih vodi do 'vrata vjere' (Vrata vjere, br. 7).

Održan 17. međunarodni seminar za svećenike

Sedamnaesti međunarodni seminar za svećenike, na kojemu se okupilo više od 400 biskupa, svećenika, đakona i bogoslova iz 20-ak zemalja, završio je u Međugorju u subotu 14. srpnja 2012. Seminar je započeo u ponedjeljak 9. srpnja večernjim molitveno-liturgijskim programom. Misno slavlje otvorenja predslavio je fra Ivan Sesar, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije, u suslavju s predavačem fra Ivanom Dugandžićem i koordinatorom

fra Miljenkom Štekom te svećenicima sudionicima seminara.

Tema 17. međunarodnog seminara „Svećenik – čovjek vjere“ tematski je vezana uz Apostolsko pismo „Porta fidei – Vrata vjere“, napisano u obliku motu proprija pape Benedikta XVI. od 11. listopada 2011., a kojim se proglašava Godina vjere (započinje 11. listopada 2012.). Budući da je početak Godine vjere nezaobilazno vezan i uz sjećanje na pedesetu obljetnicu otvorenja Drugoga vatican-

skog koncila, predavač se kroz nagovore osobito oslanjao na koncilске dokumente bitne za život i djelovanje svećenika. Osim predavanja, sudionici seminara sudjelovali su na redovito molitveno-liturgijskom programu župe Međugorje. U ranim jutarnjim satima u četvrtak molili su krunicu na Podbrdu, a u petak križni put na Križevcu. Skladnim pjevanjem, liturgijska je slavlja pratio zbor bogoslova sudionika seminara iz Ukrajine. Čitav program simultano je preveden na devet jezika.

Prvi međunarodni susret svećenika u Međugorju održan je u ljeto 1996. kao odgovor na zahtjeve mnogih svećenika za upravo takvim susretom. Od te godine seminar se održava svake godine i na njemu je do sada sudjelovalo nekoliko tisuća svećenika, od kojih mnogi i više puta.

Doprinos župljana svakom pa i ovom seminaru jest što sudionike seminara ugošćuju besplatno, a i njihovo sudjelovanje u večernjem molitveno-liturgijskom seminaru brojnije je nego ostalih dana.

23. međunarodni molitveni susret mladih

Dozvoljavajući ovaj broj Glasnika mira, u Međugorju se 31. srpnja okupljaju sudionici 23. međunarodnog molitvenog susreta mladih – Mladifesta, koji započinje 1., a završava 6. kolovoza. Susret na kojemu tradicionalno sudjeluju deseci tisuća mladih sa svih kontinenata, održava se pod geslom „Gospodine, daj nam više vjere!“ (Lk 17,5).

Sudeći prema broju već pristiglih i najavljenih sudionika, Mladifest i ove godine ostaje središnji međugorski događaj: jedan cijeli tjedan ispunjen je molitvom, pjesmom i svjedočanstvima mladih, a prostor oko crkve sv. Jakova, Podbrdo i Križevac postaju molitveno središte mladih iz cijeloga svijeta.

Susret je to vjere, nade i ljubavi, mladih koji tek započinju svoj put u svijetu i onih koji s radosnim ili bolnim iskustvima imaju što svjedočiti o tom svijetu. I susret nakon kojega se ostaje duhovno osnažen i obnovljen pod plaštem Kraljice Mira. Ljetna žega zasigurno ne će umanjiti doživljaj.

Mladifest završava 6. kolovoza sv. Misom na Križevcu u pet sati ujutro. Oni koji nisu mogli doći a željeli su pratiti Mladifest, to su mogli činiti u izravnom prijenosu putem valova Radiopostaje „Mir“ Međugorje ili putem različitih portala, svatko na svom jeziku.

U sljedećim brojevima donosimo svjedočanstva sudionika Mladifesta.

Biskup iz Burundija u Međugorju

U Međugorju je od 1. do 9. srpnja 2012. boravio mons. Venant Bacinoni, biskup biskupije Bururi u Burundiju. Ovo mu je prvi posjet Međugorju. Došao je najprije u Belgiju, a njegovi su ga prijatelji iz Belgije pozvali da dođe s njima u Međugorje kao hodočasnik.

„Ovo je za mene jedno dobro iskustvo; vidim ljude kako mole, mole iz srca, vidite da su došli ovamo zbog molitve, a ne zbog drugih stvari. Ovdje se vide plodovi. Ljudi dolaze moliti, sudjeluju u Euharistiji, primaju sakramente, susreću se u prijateljstvu i dijalogu, to je zaista dobra stvar.“

U Burundiju smo imali težak građanski rat koji je trajao duže od 15 godina, i poruka mira iz Međugorja za mene je jako, jako bitna, za naš narod također. Mi ljudi ne možemo imati mir bez molitve, bez vjere, bez nade, bez Gospine i Božje pomoći. To je poruka koju nosim iz Međugorja – kazao je biskup Venant Bacinoni.

Statistike za lipanj 2012.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 170.500.
Broj svećenika koncelebriranih: 4199 (139 dnevno).

Pješice iz Rima u Međugorje

Osim uobičajenim prometnim sredstvima prijevoza, zamjetljiv je broj hodočasnika koji su u Međugorje pristigli pješice u prigodi 31. obljetnice Gospih ukazanja, kako bi ispunili svoje zavjete Kraljici Mira i zahvalili za udijeljene milosti. Livia Cianni i Guido Pianeselli stigli su pješice iz Rima u Međugorje. Na put su krenuli 16. lipnja, a stigli su 24. lipnja 2012., na uočnicu obljetnice Gospih ukazanja. U programu Radiopostaje „Mir“ Međugorje ovo dvoje hodočasnika govorilo je o hodočašću te o iskustvu Međugorja. „Zvalo nas je Međugorje, bili smo ovdje 2011. godine, osjetili smo poziv jer Međugorje nas je promijenilo. Ovdje je središte duhovnosti. Bio je to dug put, najgora je bila vrućina“, kazali su Livia i Guido i najavili iduće hodočašće u Međugorje kad će im se pridružiti još hodočasnika.

Trčao iz Imotskog do Međugorja

Na 31. obljetnicu Gospih ukazanja, Mario Martinović, športaš i maratonac iz Imotskog, dotrčao je u Međugorje rutu dugu oko 60 kilometara. „Presretan sam jer sam ispunio svoj zavjet. Pošao sam od crkve sv. Franje u Imotskom i bio sam ispred župne crkve sv. Jakova u Međugorju za nešto manje od devet sati“, kaže Mario, koji je to učinio i prošle godine, a najavio je i iduće hodočašće.

Hodočasnici pješaci

Velik je broj onih koji su iz hercegovačkih mjesta došli pješice u Međugorje u prigodi 31. obljetnice Gospih ukazanja. Skupina od 22 hodočasnika stigla je pješice u Međugorje iz Rame. Krenuli su na put u subotu 23. lipnja, a stigli su na odredište oko 16 sati na 31. obljetnicu Gospih ukazanja, 25. lipnja 2012. „Došli smo zahvaliti Gospi, ispunjeni smo Duhom Svetim“, kažu hodočasnici iz Rame.

Iz Bugojna je pješice došao Ivica Šapina. Tri je dana pješao do Međugorja. „Meni je ovo 12. ili 13. put da pješice dolazim u Međugorje. Nije mi bilo teško, ovdje nalazim pravi mir“, kazao je Ivica.

Susreli smo i skupinu od devet hodočasnika pješaka iz Livna, s kojima je došao i 12-godišnji dječak. „Zavjetovala sam se

Gospi, bila sam odustala, ali sam se sjetila zašto idem“, kazala je 16-godišnja djevojka.

Hodočasnici iz Ugande

Uz hodočasnike iz brojnih zemalja svijeta, u Međugorju nakon proslave 31. obljetnice borave i hodočasnici iz Ugande. Francis hodočasnike iz ove zemlje dovodi od 2005. godine. Tada je s njim došlo 40-ak hodočasnika. O Međugorju je čuo od talijanskog svećenika na Radio Mariji u Ugandi. „Morao sam uzeti kartu i potražiti ovo mjesto. Poslije toga sam s jednim svećenikom odlučio dovesti skupinu. Bio je problem dobiti vizu, jer nemamo veleposlanstvo za BiH“ – kazao je Francis, s kojim je u skupini i redovnik Frederik Deogratias Musaazi, koji je o svojim dojmovima u Međugorju kazao: „Moj prvi dojam bio je duboko uvjerenje ljudi u Gospinu prisutnost. Ljudi ovdje toliko vjeruju, bio sam jako inspiriran zajedno s ljudima s kojima sam došao. Kad sam se vratio u Ugandu, obećao sam Majci Mariji da ću govoriti o njoj u cijeloj Ugandi, da ću širi-

ti ime Majke Božje. Ljudi traže da dođu. Žele znati gdje je Međugorje. Mislim da ovo ne će stati, ljudi će nastaviti dolaziti u Međugorje.“ Francis Xavier Kitaka u Međugorje je došao zahvaliti na mnogim milostima koje je primio. Vjeruje, naime da bi od bolesti koja ga je iznenada zadesila bio davno umro da nije bilo pomoći Neba. I liječnici u Londonu, gdje je bio na liječenju, rekli su da je riječ o ozdravljenju koje ne mogu pripisati medicini. Francis je poslovni čovjek, vlasnik tvornice lijekova s dvije tisuće zaposlenih, i sretan je što mnogima iz svoje zemlje može platiti kartu za Međugorje. Svaki put, premda mu je 78 godina, po nekoliko puta moli na Križevcu i Podbrdu, redovito sudjeluje na molitveno-liturgijskom programu te klanjanju Presvetom oltarskom sakramentu. U svojoj obitelji redovito moli krunicu, a nada se da će u njegovoj župi uskoro zaživjeti i molitvena skupina.

Ana i Lucija Zaninović hodočastile u Međugorje

Hrvatske taekwondo reprezentativke, sestre Ana i Lucija Zaninović iz Splita, u Međugorju su boravile početkom srpnja. Obje su dobitnice mnogih hrvatskih i međunarodnih priznanja, a plasmanom na olimpijskim kvalifikacijama osigurale su nastup hrvatske taekwondo reprezentacije na Olimpijskim igrama u Londonu 2012.

„Međugorje nas se snažno dojmilo. Nedavno smo gledale filmove o ukazanju i osjetile smo potrebu doći. Nismo mogle doći na 31. obljetnicu pa smo došle nekoliko dana poslije. Ovdje nalazimo mir koji nam je potreban, mir koji ti može dati vjera i Crkva“, kazale su poznate športašice sestre Zaninović, kojima ovo nije prvo hodočašće u Međugorje.

... ta Bogu ništa nije nemoguće!

Neizmjerni su plodovi međugorskih ukazanja, a jedan od njih jest i Molitvena zajednica Marijina pohođenja, koju je nedugo nakon prvog ukazanja, godine 1981., osnovao Dragec Frkanec. Zajednica nastoji prakticirati zdravu pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji u skladu s učenjem Crkve.

U četvrtak 12. srpnja, u župi Svetoga Josipa u Zagrebu gdje se redovito okuplja Zajednica Marijina pohođenja, sveto misno slavlje predslavio je mladomisnik fra Mate Kolak O.S.P.P.E. – red sv. Pavla prvoga pustinjaka. Fra Mate je i sam u svojoj ranoj mladosti redovito dolazio na molitvene susrete Zajednice.

Za svećenika je zaređen 23. lipnja 2012. u crkvi sv. Jeronima u Rimu polaganjem ruku nadbiskupa mons. Nikole Eterovića, tajnika biskupske sinode. Geslo njegova svećeničkog poziva jest „Ta Bogu ništa nije nemoguće!“ Svoju mladu Misu fra Mate je proslavio 8. srpnja u župi sv. Antuna Padovanskog, domaćoj župi.

(Snježana Brkić)

Hodočašće u svetištu Tješiteljice žalosnih

U subotu 7. srpnja 2012., prijatelji Međugorja i članovi molitvene zajednice Medjugorje-Gebetsvereinigung Regina Pacis, Kevelaer, hodočastili su u njemačko marijansko svetištu Tješiteljice žalosnih u Kevelaeru.

Svečano pontifikalno misno slavlje u bazilici Svete Marije u 10 sati predvodio je münsterski pomoćni biskup iz Xantena, regionalni biskup odgovoran za područje Donje Rajne, mons. Wilfried Theising, uz koncelebraciju fra Marinka Šakote OFM, kevelaerskog župnika vlč. Rolf Lohmanna te predsjednika i voditelja molitvene zajednice premeta Richarda Schulte Staade iz Wesela. Na početku misnog slavlja sve nazočne pozdravio je kanonik, dekan i župnik Lohmann, a nakon Mise biskup je predmolio molitvu Andeo Gospodnji na Kapellenplatzu, pred Čudotvornom Gospinom slikom. U 11.30 sati na vanjskom oltaru u Forumu Pax Christi biskup je govorio o temi: „Što god vam rekne, učinite!“. Nakon slavljenja Gospodina s grupom Totus Tuus i popodnevnog križnog puta u velebnom Marijinu parku, nazočnima se obratio međugorski fratar fra Marinko Šakota OFM, te održao prigodno predavanje. U 17 sati na vanjskom oltaru započeo je međugorski večernji molitveni program. U 18 sati, svetu Misu s fra Marinkom predslavio je svećenik iz zajednice Blaženstava iz Uedema Pater Marcus Vogt. Nakon Mise hodočasnici su ostali u klanjanju Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu. Tijekom cijeloga dana u Beichtkapelle bila je mogućnost za sakrament pomirenja, a u Sakramentskapelle za tiho euharistijsko klanjanje.

(Francisko Pavljuk)

Framaši iz Sesvetske Sopnice

Dvadeset framaša iz Sesvetske Sopnice kod Zagreba boravilo je 14. i 15. srpnja 2012. u Međugorju, a pratio ih je duhovni asistent fra Stipo Karajica. Predsjednik i potpredsjednica Frame, Josip i Marija Tolić te fra Stipo gostovali su na Radiopostaji „Mir“ Međugorje.

„Ovo je hodočašće i duhovna obnova Franjevačke mladeži i mladih naše župe, što smo dogovorili prije pola godine. Mladi su spremno prihvatili program, a najvažniji nam je euharistijski dio“, kazao je fra Stipo.

Frama je u župi Sesvetska Sopnica počela nedavno djelovati, a obred primanja u bratstvo Franjevačke mladeži prvi put slavili su 10. lipnja 2012. Svi su nam posvjedočili da je ovo hodočašće značajno iskustvo i velik poticaj za njihovo buduće djelovanje.

13. međunarodni seminar za bračne parove

Tринаести međunarodni seminar za bračne parove održat će se u Međugorju od 19. do 22. rujna 2012. godine. Tema seminara je: „Suvremeni moralni izazovi u braku“. Seminar počinje 19. rujna registracijom sudionika, a nastavlja se isti dan u 16 sati uvodom u seminar i sudjelovanjem u večernjem molitveno-liturgijskom programu te klanjanjem Presvetom oltarskom sakramentu.

Uz predavanja i razgovore, svaki dan ispunjen je sudjelovanjem na redovitom programu u župnoj crkvi, a sudionici će u molitvi posjetiti i Podbrdo te Križevac. Seminar završava 22. rujna svetom Misom u 11 sati. Koordinator seminara je fra Miljenko Šteko, a predavač je vlč.

Tonči Matulić, redoviti profesor moralne teologije i socijalnog nauka Crkve na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Seminar će se održati u Dvorani bl. Ivana Pavla II. Prilog za troškove seminara je 40 € za jedan bračni par. Prijaviti se možete putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr, ili putem faksa na broj: 00 387 36 651 999 (za Mariju Dugandžić). Broj sudionika je ograničen zbog prostora, stoga vas molimo da se prijavite što prije. Jednako tako molimo sve bračne parove sudionike seminara da sami osiguraju smještaj u Međugorju. Zbog organizacije seminara i vaše sigurnosti, molimo vas da se smatrate registrirani za seminar tek nakon što dobijete potvrđan odgovor.

Predstavljena knjiga *Proljeće opet dolijeće* i poštanska marka *Međugorje 2012.*

U četvrtak 12. srpnja 2012. u 20.00 sati, u prostorijama Majčina sela u Bijakovcima i u organizaciji Ogranka Matice hrvatske Čitluk, upriličeno je predstavljanje knjige *Proljeće opet dolijeće* književnice Sonje Jurić i promocija poštanske marke *Međugorje 2012.* s likom Gospe. Knjiga je izašla u nakladi Ogranka Matice hrvatske Čitluk i Matice hrvatske Dubrovnik. Sonja Jurić rođena je 20. kolovoza 1973. u Zagrebu, a školovala se u Mostaru gdje danas živi.

Razlog predstavljanja knjige u Majčinu selu autoričina je humanitarna gesta – tisuću primjeraka knjige darovala je Majčinu selu. Autorica knjige priča rekla je: „S porukom da uvijek postoje bolji i novi početci, novi pogledi na svijet, pozdravljam svu djecu Majčina sela, a vas pozivam na bolje razumijevanje i njihovo prihvaćanje u druš-

tvu. Ona će to, sigurna sam, znati prepoznati i jednog dana uzvratiti.“

Dar za Majčino selo, izdanje prigodnih poštanskih maraka *Međugorje 2012.*, u ime Hrvatske pošte Mostar, gospođi Ani Soče uručio je Josip Bulić, načelnik Sektora za marketing i odnose s javnošću HP Mostar.

U glazbenom dijelu programa na flauti je nastupio Maro Bulić, učenik Osnovne glazbene škole „Brotinjo“ iz Čitluka.

Oratorij Iohannes Paulus Secundus u Majčinu selu

„U posljednjim vremenima glavna bitka između dobra i zla događat će se na području kulture“, rekao je slavni kanadski pisac Michael O'Brian. I doista, dok smo s jedne strane svjedoci otvorenog i sublimiranog zla, agresije, smrti i raspada smisla koji se provlače kroz igrane i crtane filmove, glazbu, likovnu umjetnost..., s druge strane postoje umjetnici (koje nažalost mediji ignoriraju) koji se trude svojim djelima promicati život, ljubav, vjeru i nadu. Upravo jedno takvo djelo je i oratorij Iohannes Paulus Secundus, djelo za soliste, zbor i orkestar, koje je 20. srpnja, pred tristočinjak gledatelja iz Hercegovine i pred međugorskim hodočasnicima, izvedeno u Dvorani sv. Josipa u Majčinu selu. Nakon što je ovaj oratorij već petnaestak puta izveden u Italiji pred oko 18 000 gledatelja, osnivač i dirigent orkestra ArtEnsemble, maestro Maurizio Mune, iz dva je razloga želio doći u Međugorje. Prije svega došao je zahvaliti Gospi za svoje obraćenje u veljači 2012. kada se prvi puta ispo- vjedio nakon 30 godina, i moliti za milost da njegov rad i njegova glazba doista budu jedan oblik apostolata kojim će navješćivati Vječno Dobro u čovjeku i svijetu oko sebe. Fra Svetozar Kraljević, ravnatelj Majčina sela, u svom je pozdravnom govoru i završnoj zahvali upravo istaknuo taj aspekt koncerta: „Hvala vam što ste nam, dok je oko nas tako mnogo smet- ča u glazbi, večeras pokazali što je prava glaz-

ba!“ Fra Marinko Šakota, koji je u ime župe i župnika Međugorja pozdravio umjetnike i nazočne gledatelje, također je istaknuo da je umjetnost, posebno glazba, snažno stvaralačko djelo u kojem se treba ogledati ljepota Stvoritelja i stvorenoga. U otprilike sat programa glazba Lorenza Signorinija izvrsno je ovila duboke stihove Paole Marchi. Samo djelo sastoji se od desetak slika s instrumentalnim preludijem (uvodom). Glazba i pjesme podsjećaju na Papine poljske korijene i na njegovu pobožnost prema Gospi iz Czestochowe. Teme su: Izbor za Papu / Istočna Europa i nada istočnih naroda / Svjetski dani mladih / Atentat 13. svibnja 1981. / Misionarska putovanja / Patnja i bolest / Smrt / Završna zborna molitva / Cijelo djelo kao i sami lik Ivana Pavla II. šalje snažnu poruku NADE: „Ne bojte se! Ljubav sve objašnjava i sve rješava! Divite se Ljubavi, bilo gdje da je ona...“

Hodočašće obitelji

Treće hodočašće obitelji s troje i više djece u Međugorje održano je od 6. do 8. srpnja, a osamdeset sudionika, većinom iz Zagreba i Zatonu kraj Šibenika, imalo je priliku rasti u obiteljskoj molitvi, zajedništvu, žrtvi i radosti!

Osim molitvenog posjeta Podbrdu i Križevcu, sudionike hodočašća pohodio je i fra Danko Perutina, posvjedočio im o nekoliko zanimljivih obraćenja ljudi u Međugorju te podijelio djeci balone i čokolade.

U Majčinu selu čuli o značenju obiteljskog zajedništva, ulozi mame i tate u odgoju djece te značenju molitve u obitelji. Čuli su i svjedočenje momaka iz zajednice Milosrdni Otac. Djeci je posebno bilo bitno čuti iz usta bivšeg ovisnika da je svaka, pa i najlakša droga – droga i da ona uvođi u svijet ovisnosti. Čuli su i o posljednjim uzimanja droge koja najčešće dovodi do raspadanja obitelji, a često završava i smrću ovisnika. Zajednica Milosrdni Otac sudionike je dva puta počastila ručkom.

Organizator hodočašća i ovaj je put bio Robert Rukavina. Na upit daju li ovakva hodočašća plodove, odgovorio je: „Naravno, a plodovi su već sada vidljivi u životu djece koja su se rodila u obiteljima sudionika hodočašća, a postoje i oni plodovi koji će biti vidljivi tek poslije, kad naša djeca odrastu, ako ih uspijemo odgojiti i pripremiti na žrtvu i suradnju s Bogom. Zahvalan sam Bogu i Gospi prije svega zato što sam bio dio ovog hodočašća, a onda i zato što smo pronašli način da se sve organizira i omogući obiteljima s više djece da, unatoč teškim financijskim prilikama, uspiju biti sudionici hodočašća.“

Hvala svim ljudima dobre volje koji su financijski ili na bilo koji drugi način pomogli ovo hodočašće.

Od danas počinjemo organizirati sljedeće, četvrto hodočašće obitelji, te pozivam sve koji mogu na bilo koji način pomoći da i pomognu. Ovakvim susretima moguće je spasiti Hrvatsku i Hrvate od sigurne propasti u koju srljamo. Hvaljen Isus i Marija!“

Glas s neba

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju!“ Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

„Ako danas glas mu čujete, ne budite srca tvrda“, kaže Sveto pismo (Heb 3,7; Ps 95/94). Bog govori. Govorio je u prošlosti, govori i danas. Uvijek će govoriti. Glas s neba obratio se Abrahamu. Glas s neba čuli su Mojsije, Samuel, Izaija, Jeremija... Čuo ga je Isus, čuli su ga Petar i Pavao... U svojoj poslanici Petar piše: „Taj glas, koji s neba dopiraše, čujemo mi koji bijasmo s njime na Svetoj gori“ (2 P 1,16-18).

Zahvaljujući Božjem glasu Abraham je pošao u nepoznato i bio je spreman na najveću žrtvu (Post 12; Post 22). Zahvaljujući Božjem glasu Mojsije je imao snage povesti cijeli narod u nepoznato. Bog je s njime razgovarao licem u lice, kao što čovjek govori s prijateljem (Izl 3; Izl 33,11). Samuel nije odmah prepoznao glas s neba, ali kada ga je upoznao, nije pustio da ijedna od Božjih riječi bude uzaludno izrečena (1 Sam 3,19). Izaiji je glas Gospodnji dao snage govoriti (Izl 6,8). Jeremiji je dao smjelost o kojoj nije mogao ni sanjati (Jer 1,7). Božji glas izražava Božju volju i daje snagu tu volju izvršiti. „Draga djeco, molite i prihvaćajte sve što vam Bog nudi na putu koji je gorak. Ali isto tako, tko pođe tim putem, Bog mu otkriva svaku slast i on će se rado odazvati na svaki Božji poziv“ (25. srpnja 1987.).

Božjem su se glasu odazvali mnogi patrijarsi i proroci, ali savršen odgovor, savršen

odaziv dao je Isus. Glas s neba čuo se u tri ključna trenutka njegova života: kod krštenja na Jordanu, kod preobraženja na Taboru i u tjeskobi pred Muku. Nad Jordanom se otvorila nebesa i zaori se glas s neba: „Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina!“ (Mt 3,13; Mk 1,9-11; Lk 3,21-22). Glas iz oblaka govoraše nad brdom Taborom: „Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina! Slušajte ga!“ (Mt 17,1; Mk 9,2-13; Lk 9,28-36). Pred Muku Isus je molio: „Oče, proslavi ime svoje!“ Uto dođe glas s neba: „Proslavio sam i opet ću proslaviti!“ (Iv 12,27-30).

Glas je prozborio i Pavlu: „Savle, Savle, zašto me progoniš?“ (Dj 9,3-6; Dj 22,6; Dj 26,12) i progonitelj je postao apostol. Taj je glas govorio i Petru: „Ustaj, Petre!“ (Dj 10,9-16), i Petar se imao snage suprotstaviti starim sputavajućim običajima. Cijela Knjiga Otkrivenja oslanja se na glas s neba koji govori vidiocu Ivanu (Otk 1,9): „Ja, Ivan, brat vaš... začuh jak glas koji govoraše: ‘Što vidiš, napiši...’, pa je Ivan tajanstvenim riječima opisao Novo nebo i Novu zemlju...“

Tko ne vjeruje ne može čuti glas s neba, kaže Isus u Ivanovu Evanđelju licemjerima: „Niti ste glasa njegova ikada čuli niti ste lica njegova ikada vidjeli... jer ne vjerujete onomu kojega on posla“ (Iv 5,37-38).

Tko vjeruje čuje glas. Onima koji su otvorena srca rečeno je: „Ti ćeš tražiti Gosposi-

na, Boga svoga. I naći ćeš ga ako ga budeš tražio svim srcem svojim i svom dušom svojom... ti ćeš se obratiti Gospodinu, Bogu svomu, i poslušati njegov glas. Ta Gospodin, Bog tvoj, Bog je milosrdan; ne će te on zapustiti...“ (Pnz 4,29-31).

Da bismo se mogli odazvati Božjemu glasu, srce nam mora biti slobodno. Moramo se osloboditi neurednih sklonosti, tražiti i nalaziti Božju volju. To je proces oslobađanja duše od nutarnje i vanjske navezanosti. Drugim riječima, od nutarnje zrelosti osobe ovisi njezina sposobnost razlučivanja, njezin izbor i duhovno napredovanje. Gospina poruka kaže: „Molite... Tako ćete moći čuti svaki zov Božji i odgovoriti svojim životom...“ (11. srpnja 1985.).

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrllili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

Suđenje međugorskom župniku bilo je suđenje Svetom pismu i Gospi

Prije 31 godinu, 17. kolovoza 1981., nakon pretresa župne kuće i crkve, uhićen je međugorski župnik fra Jozo Zovko i uskoro osuđen na tri i pol godine zatvora. Da bismo se prisjetili tih vremena, razgovarali smo s njegovim odvjetnikom dr. Milanom Vukovićem, autorom triju knjiga o suđenju fra Jozi i međugorskim događanjima.

Razgovarao Krešo Šego

Poštovani dr. Vukoviću, jeste li do preuzimanja obrane fra Joze Zovke bili informirani o ukazanjima u Bijakovcima?

U to sam vrijeme redovito čitao dnevni tisak i neke tjednike pa sam u Vjesnikovu prilogu „Sedam dana“ od 18. srpnja 1981. pročitao tekst novinara Zlatana Jukića „Praznovjere: čudo u Čitluku“, s podnaslovom „Gospa se igra skrivača“. Čitao sam i neke druge tekstove, primjerice članak Mirjane Dobrović od 25. srpnja, „Gdje su iskazi čudnovidnih.“ Toga dana, nakon nekih obrana na zagrebačkom Okružnom sudu, putovao sam na godišnji odmor u svoje rodno mjesto Kriilo Jesenice, gdje sam trebao proslaviti i rođendan, koji pada na 18. kolovoza. A upravo toga dana, 18. kolovoza, sarajevski dnevni

list „Oslobođenje“ objavio je članak novinara Mugdima Karabega „Kleronacionalisti zaigrali čudne i opasne igre“. U članku se govori i o uhićenju međugorskog župnika fra Joze Zovke 17. kolovoza. Nakon toga članka osjećao sam neki snažan nemir pa sam suptuzi rekao da se odmah vraćam u Zagreb. Duboko u sebi osjećao sam da se trebam uključiti u njegovu obranu.

Tako je i bilo, a kad sam 23. kolovoza oko 17 sati došao pred svoj odvjetnički ured, pristupili su mi fra Viktor Nuić, fra Vlado Kozina i don Živko Kustić, urednik Glasa Koncila. Kazali su da su me došli zamoliti u ime Hercegovačke franjevačke provincije da preuzmem obranu fra Joze Zovke. Ostao sam iznenađen jer sam, kako rekoh, još u Kriilu

Jesenici osjetio da ću braniti toga fratra, pogotovo što sam slutio da tako osjetljiv predmet nitko ne će htjeti preuzeti. Prihvatio sam bez dvojbe i odmah se počeo spremati za put i susret s fra Jozom.

Kad ste se prvi put sastali s optuženikom i što ste, u prvi mah, mogli zaključiti o optužnici?

Nakon prikupljanja osnovnih informacija i izvršenih priprema, u Mostaru sam osvanuo 9. rujna i uputio se izravno na Okružni sud sudcu V. Crnogorcu i predstavio se kao branitelj fra Joze Zovke jer je taj sudac bio naznačen kao istražitelj u njegovu predmetu. Ostao sam iznenađen stavom toga sudca koji mi je na svaki način pokušao onemogućiti susret s mojim branjenikom, tvrdeći da je „istraga protiv fra Joze Zovke gotova i za koji dan će biti podignuta optužnica i neka tada dođem“.

Nezadovoljan, odmah sam otišao kod predsjednika suda i potuzio se na takav postupak sudca istražitelja. Predsjednik je bio vidno uzbuđen te kazao: „Što ćete, kolega, on Vam je takav, sad ću ga nazvati i sve će biti sređeno“. Naglasio mi je da ne čini takve stvari i da mi odmah omogući susret s mojim branjenikom. Za nekoliko minuta susreo sam se s fra Jozom. Začudio sam se kad sam ga vidio bez habita, bez uredne odjeće i bez brevijara, koji svaki svećenik treba imati uza se bez obzira na to gdje se nalazi.

Fra Jozo mi je rekao da je cijela optužnica fantastična inscenacija jer je u crkvi držao najobičniju pokajničku propovijed i da se sve čini uz pomoć naručenih svjedoka. Ohrabrio sam ga i dao mu kopiju podneska pripremljena za spis te njegovu punomoć meni kao branitelju. Usput mi je naglasio da će „stotine mještana na sudu dati svoje iskaze kojima će potvrditi sve navode njegove obrane upravo na način kako sam u podnesku naveo“.

Da bi obrana od samog početka došla do unutarnje povezanosti s vjerskim dogmama, predložio sam da se pozovu i u postupku saslušaju stručnjaci-dogmatičari dr. Tomislav Šagi Bunić, fra Bonaventura Duda i bilo koji stručnjak teolog kojeg sud službeno postavi. Također sam zatražio da se odmah ukinu pritvor.

Naravno, to nije prihvaćeno?

Ne, a očito je bilo da se u smislu izvršenja kaznenog djela fra Jozi nije imalo bilo što staviti na teret i jedini izlaz za optužnicu mogao je biti određeni sadržaj njegove propovijedi. Prema tome, trebalo je fra Jozi skrenuti pozornost na njegovo iskazivanje sadržaja propovijedi, neovisno o tome što će tužiteljstvo nuditi saslušanje svjedoka koji su, eventualno, bili na Misi pa mogu iskazivati laži ili samo njihovo, partijsko, shvaćanje svećenikovih riječi. U tom sam kontekstu, s fra Jozinim odobrenjem, predložio da se kao svjedoci saslušaju svih 330 glava domaćinstava koji su bili na toj Misi i slušali njegovu propovijed. Naime, stavljajući fra Jozi na teret izvršenje kaznenog djela iz čl. 133. KZ SFRJ (povezivanje, poticanje ili neistinito prikazivanje društveno-političkih prilika u zemlji), svakako se željelo dokazati da je fra Jozo neke riječi izrekao u tom smislu. Da dokažemo da to nije točno, predložili smo tih 330 svjedoka.

Kroz cijeli sam postupak uporno inzistirao da se utvrdi istina fra Jozinim riječi u inkriminiranoj propovijedi, znajući da je neshvaćanje određenih riječi u toj propovijedi poslužilo tužiteljima za podizanje te smiješne optužnice.

Sudska praksa u tadašnjoj državi obilovala je procesima svećenicima, posebice u BiH. Ne zaboravimo da je vlč. Filip Lukenda, župnik župe Presnače kod Banje Luke, kratko prije raspada Jugoslavije bio osuđen u političkom montiranom procesu. Jeste li imali iskustva s takvim procesima?

U svojoj odvjetničkoj praksi imao sam nekoliko obrana svećenika optuženih u jugokomunističkom sustavu. No, proces fra Jozi nije proces i optužba svećenika, to je napad na međugorska vjerska događanja s ciljem njihova zatiranja. To je nešto posve različito od onih slučajeva u kojima se svećenika optuži za izmišljene riječi ili zato što su svećenici. Sudski progon fra Joze ondašnja je vlast zamislila kao najbolji način da Međugorje ostane samo „lokalnim incidentom“, da se zadrži tamo gdje je po sudu komunisti i policije oduvijek i bilo.

Upravo sam zato kao fra Jozin branitelj htio dokazati opravdanost riječi koje se nje-

Fra Jozo je bio i posebno optužen da je na vidljivim i javnosti dostupnim mjestima držao „razne nacionalističke simbole (simbole bez socijalističkih oznaka): trobojnice crven-bijeli-plavi, grbove i značke dekorirajući time svijeće i slike svetaca“, da je govorom nazočne pozivao na protuustavnu promjenu socijalističkog društvenog uređenja i zlonamjerno i neistinito prikazivao društveno-političke prilike u zemlji.

mu stavljaju kao krimen, jer upravo su te riječi u svom sadržaju i unutarnjem kontekstu riječi Svetoga pisma koje se uvijek kao naslov ili moto uzimaju u kršćanskoj homileti, bez ikakva miješanja u politiku i bez aluzija na državu. Želeći dokazati opravdanost ovakva stajališta, u fra Jozino sam ime zatražio da se, suglasno Protokolu potpisanom 25. lipnja 1966., Svetoj Stolici ukaže na ovaj slučaj tako da Sveta Stolica bude upoznata s ovim predmetom optuživanja propovijedi.

Za što je fra Jozo optužen, što je sadržavala optužnica?

Optužnica je podignuta 14. rujna 1981. kod Okružnog suda u Mostaru s glavnim naglaskom optuženja na tvrdnji da je fra Jozo Zovko, župnik međugorske župe, dana 11. srpnja iste godine u propovijedi pred velikim brojem vjernika u crkvi u Međugorju, istupajući izvan vjerskih okvira, tvrdio da je „dosta 40 godina robovanja, okova, tame i patnje, da će doći svjetlost koja će otjerati tamu... da je vjernika strah ići u crkvu, kstiti i slati djecu na vjeronauk... da se Katolička crkva u Hrvatskoj i Hercegovini tres... da bi svijet bez kršćana propao“, a 25. srpnja 1981., prigodom dolaska biskupa Žanića na krizmu u župu Međugorje, u pozdravnom govoru kazao: „Molite se za mlade krizmanike koji će ostati među vukovima i da nas vrijeme krivih nauka i lažnih učitelja ne zavede, da svaka generacija ima za datak da ruši krivo carstvo, okove, ropstvo i sotone i da stvara novi svijet...“.

Fra Jozo je bio i posebno optužen da je na vidljivim i javnosti dostupnim mjestima držao „razne nacionalističke simbole (simbole bez socijalističkih oznaka): trobojnice crven-bijeli-plavi, grbove i značke dekorirajući time svijeće i slike svetaca“, da je govorom nazočne pozivao na protuustavnu promjenu socijalističkog društvenog uređenja i zlonamjerno i neistinito prikazivao društveno-političke prilike u zemlji.

Upravo taj dio optužnice omogućio je pravnu kvalifikaciju Zovkina kaznenog djela, kako tvrdi tužiteljstvo u optužnici, djela iz čl. 133., st. 1. KZ ondašnje SFRJ, tvrdeći da je fra Jozo svojim propovijedima i pozdravom biskupu izišao „van vjerskih okvira i provodio neprijateljsku propagandu, što je utvrđeno iskazima više preslušanih svjedoka i oduzetim dokumentima i predmetima“.

Sud nije prihvaćao prijedloge obrane?

Upravo stoga što je riječ o fratra i župniku koji pripada univerzalnoj Katoličkoj Crkvi, koji mora poštovati Sveto pismo i vjernike pobuđivati na kajanje, na ispovijed, utvrdio sam da su i optužnica i rješenje o istrazi protuzakoniti. A to je, naravno, u svim kaznenim postupcima nedopustivo baš zato da bi se izbjegao zaključak o „namještenom procesu“. U tom sam uvjerenju podastro članak iz „Vjesnika“ od 18. srpnja u kojem novinar Zlatan Jukić piše: „Upoznao sam fra Jozu Zovka, srdačnog obrazovanog mladog svećenika, školovanog u Sloveniji i Austriji. Legitimiram se ateizmom, on mi stavlja ruku na rame i dobronaklono kaže: Ako ne moramo biti istih uvjerenja budimo korektni, ateisti i teisti moraju živjeti zajedno, ne trebamo se svadati. I ne podmećimo jedni drugima!“

U tom smislu išla je obrana i prigovori na optužnicu, ali umjesto da prihvati prijedloge obrane da se stručnom analizom provjeri unutarnja povezanost fra Jozine propovijedi sa Svetim pismom, sud je odbio svaki prijedlog obrane a prihvatio iskaze svjedoka koji su u ovom procesu imali „svojih zadataka“, o čemu sam opširno pisao u svojoj knjizi „Čl. 133. KZ SFRJ nad Međugorjem“.

Dakle, riječ je o procesu u kojemu se, doslovce, sudilo Bibliji?

S obzirom na to da je u ovom postupku bila riječ o optuženju sadržaja propovijedi utemeljenih na Svetom pismu, 23. rujna 1981.

kopiju optužnice dostavio sam BKJ i apostolskom pronunciju Cecciniju u Beogradu. No, već 28. rujna, prije negoli sam dobio i potvrdu o primitku optužnice, dobili smo rješenje Okružnog suda u Mostaru kojim se zakazuje rasprava u predmetu fra Joze Zovke i to za 21. i 22. listopada.

Odbijajući moje prigovore na optužnicu, Okružni sud je jednostavno utvrdio: „Ocjena o tome da li činjenice i okolnosti na kojima se zasniva optužnica pružaju pouzdan dokaz da li je okrivljeni Zovko fra Joze počinio kazneno djelo ovo vijeće je ostavilo na rad raspravnog vijeća koje će na glavnoj raspravi dati konačnu odluku i ocjenu dokaza i prema tim rezultatima da li postoji kazneno djelo u radnjama okrivljenog fra Joze i da li je za to djelo okrivljeni odgovoran.“ Prema tome, ondašnja je vlast postigla svoj cilj: Proces protiv fra Joze trebao je prekinuti međugorske događaje. No, sve je to bilo smiješno i nezamislivo naivno jer međugorski fenomen nitko nije mogao ni uništiti niti zabraniti.

Tih mjeseci suđeno je i drugim svećenicima, primjerice fra Ferdi Vlašiću i fra Jozi Križiću te mladićima iz Lipna i Tomislavgrada. Zašto se vlast toliko bojala Gospe?

Mislim da je uzrok tomu bio shvaćanje nadnaravnih događaja. Kako prije rekoh, i sâm sam, pročitavši vijest o fra Jozinu uhićenju, odmor napustio potaknut nutarnjim poticajom. Događaji kao što su ukazanja mijenjaju ljude, a vlast se bojala tih promjena!

Kronologija uhićenja i suđenja fra Jozi i drugima povezanim uz Međugorje prikazuje narav, metode, strukturu i bezobzirnost takvih političkih a ne pravnih procesa u vrijeme komunističkog jednodržavlja i zlosilja.

Riječ je o zornom primjeru političkog suđenja. Jeste li mogli dokučiti odakle i tko vuče konce?

Kao fra Jozin branitelj bio sam potpuno na čistu s kakvim se problemima moram susretati. Dok su neki čudni pojedinci za moga ulaska u sudnicu psovali i ružno govorili o mojim roditeljima „koji su me stvorili“, poslije podne oko 15 sati na izlasku iz suda dosta velik broj ljudi je govorio: „Bog te čuvao, blaženi roditelji koji te imaju, blažena majka koja te rodila“ i slično. Za stanke u raspravi otišao sam u sudski restoran. Svi koji su se zatekli napustili su ga, ostala je samo žena koja je pravila kavu. Kad sam je upitao mogu li dobiti kavu, odgovorila je: „Kako ne.“ Hoteti platiti, rekla je: „Vi branite našeg fra Jozu i nemate što plaćati!“ To me je toliko razveselilo i sve sam ispričao onima koji su bili

Proces protiv fra Joze trebao je prekinuti međugorske događaje. No, sve je to bilo smiješno i nezamislivo naivno jer međugorski fenomen nitko nije mogao ni uništiti niti zabraniti.

„na našoj strani“. Iz ovih se sitnica vidi tko je i zašto inicirao proces protiv fra Joze, s kojim ciljem i s kakvim odnosom prema Gospinim ukazanjima.

Što je Vama osobno iskustvo suđenja Bibliji i Gospi značilo, što ste iz toga procesa kao odvjetnik i čovjek naučili? Potječem iz obitelji u kojoj se od davnina štuje Blažena Djeвица Marija. Moj otac, pomorski kapetan i vlasnik malih brodova, stalno je nosio veliki znak Gospe Sinjske, a majka znak Bezgrješnog začeca. Već kao djeca s roditeljima smo hodočastili u Gospina svetišta. Uvjeren sam da me je taj odgoj potaknuo da prekinem odmor i vratim se na posao kad

sam pročitao da je uhićen fra Jozo. Za cijelo vrijeme suđenja osjećao sam Božju milost i pomoć BDM, zaštitnice naše obitelji.

Radio sam kao odvjetnik 30 godina, od 1961. do 1991., i uvijek sam nastojao časnopostupati sa svojim strankama. Od 1965. do 1984. bio sam branitelj mnogim političkim optuženicima, poglavito nakon Hrvatskog proljeća, tako da mi je postupak protiv fra Joze bio kao jedan od tih političkih procesa, s posebnim naglaskom na to što se u ovom procesu nalazila i Blažena Djeвица Marija kao zaštitnica mira!

Upravo je to ovom procesu davalo posebno obilježje i nadnaravni osjećaj istinske borbe za pravdu i istinu, i blagodati koje nam BDM kao majka Isusa Krista osigurava u ovom životu.

Jesu li ukazanja u Međugorju i na koji način utjecala na Vaš život, odnosno, dolazite li rado u Međugorje?

Sve što sam do sada rekao na najbolji način potvrđuje moj pozitivan odgovor na Vaše pitanje o utjecaju ukazanja Kraljice Mira u Međugorju na moj život. Vrlo sam često išao u Međugorje, otvarao sam neke centre, dovođio umjetnike, primjerice Andreja Ajdića čije se djelo „Uskrsnuće“ nalazi u Međugorju i kraj kojega mole mnogi hodočasnici. Fra Jozo je uvijek nazočan u mom životu i duboko sam uvjeren u nadnaravnost događaja na Podbrdu u Bijakovićima.

Jeste li imali poteškoća, jesu li vršeni na Vas pritisci zato što ste prihvatili braniti „narodnog neprijatelja“, župnika župe sv. Jakova u Međugorju fra Jozu Zovku?

Nikakvih poteškoća nisam imao, dapače, imao sam sam velikih priznanja. Među ostalim snimljen je film o Međugorju i mojoj obrani, a u New Yorku je na premijeri toga filma bilo oko šest tisuća gledatelja. U prigodi premijere tog filma u Zagrebu, i fra Jozu i mene prvi hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman, koji je volio Međugorje, odlikovao je vrlo visokim odličjima!

Svoje visokopozicionirano radno mjesto u Ministarstvu pravosuđa napustio sam 1959., a vlastiti odvjetnički ured otvorio sam 1961. godine. Trideset godina nakon toga, na traženje prvoga hrvatskog predsjednika, napustio sam odvjetništvo i postao sudac Ustavnog suda te, 1992., izabran za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Dakle, ne da nisam imao nekih posljedica zbog obrane fra Joze Zovke, nego sam imao velikih priznanja i časti što sam u ona gluha vremena imao snage braniti nevine ljude od progona jugokomunističkih zlosilnika!

Međugorska i crvena Hrvatska

Ljudi hrle na Brdo ukazanja u potrazi za unutarnjim mirom, u bijegu od terora samovolje, vladavine čovjeka umjesto Boga.

Milan Ivkošić

Poslije Mancinija, trenera engleskoga prvaka Manchester Cityja, i slavni talijanski golman Buffon posjetio je Međugorje. (...) Mancini je rekao nešto što su prije njega izgovorili mnogi i što se može vidjeti na licima ljudi u tom svetom kamenjaru. Tamo je bio dvaput te je naglasio kako „nigdje ne može pronaći unutarnji mir kao u Međugorju“.

Ako dosad niste, pohodite Međugorje i vidjet ćete da to nije fraza, vidjet ćete ljude iz kojih zrače svetost, zadovoljstvo, dobrota i mir. Cijelo je Međugorje s tisućama posjetilaca kao jedan zagrljaj, kao jedan osmijeh, kao jedna radost. Smisao života? Te riječi kao dvojba i drama napisane i izgovorene milijune puta u raspravama o različitim filozofima, književnicima i drugim umjetnicima potvrđuju se u vidljivom doticaju čovjeka i Gospe, čovjeka i Boga, čovjeka sa svih strana svijeta, svih boja, rasa i nacija. Međugorje je sveto jer je neobjašnjivo. Bit će da se oni kojima je geografski to svetište širi zavičaj nehotice upitaju – po što i zašto u ovu zabit „gdje ne raste ništa“ hrle toliki iz Europe, Azije, Afrike, Amerike, Australije? Što su to čuli od znanaca koji su ih potaknuli da dođu? Što su im to specijalno znanci mogli reći kad tamo nisu vidjeli ništa osim običnoga kamenjara, brdskih njiva, Brda ukazanja koje je običan brijeg s nešto drače i niskoga bilja? Što su im mogli reći kad su svjedočili izostanak bilo kakve zemaljske raskoši i bilo kakve spektakularnosti krajolika? Mogli su im prenijeti samo čisti osjećaj, samo čistu, ničim natrunjenu obuzetost Bogom i vjerom kakvu su dijelili s mnoštvom drugih ljudi.

Takva je vjera Hrvatskoj danas prijeko potrebna, jer njezine duhovne temelje razaraju ljevičarska vlast i mediji kao nikad od osamostaljenja. (...) Najstrašnije pak jest nastojanje vlasti da osobine zbog kojih gubi povjerenje građana tumači kao svoje vrline. Tada više nema nade, nema izlaza, ostaje samo trajnost u sebe zaljubljenega samovolje koja je slijepa za druge, za radnike, za građane, za državu.

Međugorje je potraga za unutarnjim mirom u bijegu od terora takve samovolje, takve vladavine čovjeka umjesto Boga, vladavine kakvu su vjerojatno oko sebe osjetili i Mancini i Buffon i deseci milijuna drugih hodočasnika koji su u pustoši jednoga hercegovačkoga brda našli odsutnost sotonskih ljudi i prisutnost Boga. To brdo može biti i slika štalice u koju se sklonila Gospa i u kojoj je rodila Isusa. Bahatost vlasti u Hrvatskoj, koju je moguće pojmiti i kao sotonsku oholost, i u kojoj je sve očitija sprega vlasti i krupnoga kapitala (simbolično izražena u Milanovićevu pohodu raskošnoj vili tajkuna Tedeschija), pokazuje kako se u lijevoj inačici poslije tobože desnoga Sanadera nastavlja udaljšavanje Hrvatske upravo od međugorskoga ideala kršćanstva, pa nam i stoga Međugorje kao svojevrsan hrvatski vjerski simbol postaje sve važnije. Stoga, ako niste, pohodite ga.

(Večernji list, 6. srpnja 2012.)

Za mene su najvažniji izvanredno dobri duhovni plodovi Međugorja

Iz razgovora bečkoga kardinala Schönborna objavljenog 15. srpnja 2012. na portalu Our Sunday Visitors.

OSV: Vaša odluka da pratite hodočasnike u Međugorje iznenadila je neke ljude, osobito s obzirom na izjave iz lokalne biskupije i Rima, koje drže upitnim autentičnost ukazanja. Možete li nam pobliže objasniti svoj pristup ovim pitanjima, te i nas uputiti ispravnom pristupu?

Kardinal Schönborn: Mislim da je učenje Crkve o Međugorju vrlo jasno. Biskupi zemalja bivše Jugoslavije zauzeli su, godine 1991., jasan stav. On je još uvijek valjan i dva puta je potvrđen od strane Vatikana. Tri su važne točke u toj izjavi. Prva je da nije potvrđeno da su događaji nadnaravnog podrijetla, što znači da nadnaravnost nije ni potvrđena ni negirana. Crkva je ovo pitanje ostavila otvorenim. Druga je točka kako, budući da o takozvanim pitanjima o ukazanjima i porukama nije donesena konačna odluka, nije dopušteno službeno organizirati hodočašća u Međugorje. Prema tome, ja, primjerice, ne mogu u ime nadbiskupije službeno organizirati hodočašće u Međugorje, kao što to mogu činiti kad su u pitanju Rim, Fatima ili Lurd. Treća je točka ta da ljudi koji sami odluču ići u Međugorje imaju pravo na duhovnu skrb. Stoga smo mi, svećenici i biskupi, pozvani pružiti duhovnu pratnju hodočasnici. Što se tiče Međugorja, moji prethodnici u Beču tako su radili od samoga početka, i upravo tako nastavljam raditi i ja. Mislim da su ove tri točke dostatne za dobro razumijevanje kako pristupiti Međugorju. Za mene su najvažniji izvanredno dobri duhovni plodovi Međugorja.

(Emili Stimpson - prevela Marijana Drmić)

Kakvu Crkvu (ne)vole mladi

fra Mario Knezović

Dođe mladić pred Isusa priopćiti mu svoju želju da ga nasljeduje. Isus ga nato pogleda, zavoli ga i rekne mu... (usp. Mk 10,21). Isus među nas donosi zakon ljubavi i ta ljubav mora biti očitovana osobito mlađim naraštajima koji kao suha spužva žedaju za ljubljenošću.

Kako ta ljubav preko Crkve može doći do srdaca mladih, suvremenome je svijetu najbolje očitovao blagopokojni papa Ivan Pavao II. Njegove visoke godine nisu bile zaprjeka nego, dapače, preporuka mladima kako se ljubav ne omeđuje godinama. Mladi su ga voljeli jer su se osjećali voljenima. U anketi među mladima bijaše postavljeno pitanje: „Kakve vam se želje bude kad vidite Ivana Pavla II.?” Jedan je mladić odgovorio: „Budi mi se želja da ga zagrlim i kažem, samo naprijed, generaciju moja“.

Papin nam primjer svima otvara oči kako se samo s ljubavlju možemo približiti onima koje želimo imati kao nadu i budućnost Crkve i svijeta. Stoga crkveni pastiri i vjeroučitelji samo od sadržaja uokvirena ljubavlju mogu očekivati plodove. Treba umaći uhodanim obrascima po kojima mlade neprestano uspoređujemo s prethodnim naraštajima i svojim vremenom. Nemojmo od mladih praviti preslik svoga vremena, nego im u otvorenosti čitanja znakova sadašnjega trenutka znajmo ponuditi viziju koja je u njihovo vrijeme ostvariva. Mladi vole Crkvu koja je puna ljubavi, dosljedna, otvorena, strpljiva i osjetljiva na društvena gibanja. Mladi traže odgovore i treba im ih ponuditi, ali ne treba se osjećati posramljenim ako nemamo odgovore na sva pitanja. Pastir Crkve ne mora sve znati, ali mora svakoga i bez razlike ljubiti. Crkva ne smije zauzeti poziciju glavnoga kritičara mladih, što ponekad čini, nego treba biti prva koja će mladima, ma kakvi bili, otvoriti vrata i pomoći im da dođu do: „Idi i ne griješi više...“.

Ništa se ne će promijeniti potrošenim parolama koje često čujemo od naših pastira, da su mladi naša nada, naša budućnost, naša prilika, a istodobno zabijamo glavu u pijesak pred njihovim potrebama, koje su i njih u brzini društvenih promjena zatekle. Mladi su nada Crkve i treba im pružiti priliku uz riječi: Ne boj se, ti to možeš!

Isus u trenucima u kojima poziva svoje sljedbenike kaže: „Pođite za mnom“. Taj ključ treba primijeniti u svim prilikama odnosa prema mladima. Previše ima upućivanja, savjetovanja, uputa, kritika, a sve je manje suputnika koji su spremni biti dio sudbine onih kojima želimo prenijeti određene vrjednote, napose kršćanske. Mladi ne trebaju samo smjerokaze, nego i one koji će ići pred njima i s njima te im tako svojim osobnim svjedočanstvom i iskustvom pomoći tražiti izvor i osmisliti cilj. Drugima, to je barem nepobitno, svjedočanstvom najviše darujemo.

U ovom kontekstu treba ukazati i na lošu naviku da se o mladima mnogo priča, ali se s njima malo razgovora. Njih treba čuti i oslušnuti njihove potrebe i strepnje. Za njih treba imati vremena, i to baš u vrijeme kad se često čuje uzrečica „nemam vremena“. Znati mlade slušati pretpostavka je za znati im dati i dobar savjet da ga čuju i pokušavaju izvršiti. Mladima se u određenim situacijama više poručuje s onim što prešutimo, nego s onim što rekne. Biti suputnik znači s njima proživljavati naše vrijeme, hrabriti ih na putu i stavljati ih pred ljestvicu dostižnih izazova te im nuditi uzore koje je teško prepoznati u liberalno-kapitalističkome društvu.

Često čujemo kako mladi „žive u oblaci“. To po sebi nije nedostatak nego vrlina koja se može u procesu zrenja preoblikovati u ostvarive životne ideale. Mladima ne treba ubijati snove, već im pomagati da pokoji san ostvare i uz našu pomoć.

Ranokršćanska Euharistija

Prema spisu 'Nauk dvanaest apostola'

Ovako hvalu iskazujte. Najprije nad časom: „Zahvaljujemo ti, Oče naš, za svetu lozu Davida, slugu tvojega, koju si dao da upoznamo po Isusu, sluzi svome. Neka ti je slava u vijeke.“

Zatim nad razlomljenim kruhom: „Zahvaljujemo ti, Oče naš, za život i spoznaju koju si dao da upoznamo po Isusu, sluzi svome. Neka ti je slava u vijeke. Kao što je ovaj kruh bio raspršen po brežuljcima te je sabran i postao jedan, neka se tako tvoja Crkva sabire s krajeva zemlje u jedno kraljevstvo tvoje; jer tvoja je slava i moć po Isusu Kristu u vijeke.“

Neka nitko ne jede ili pije od vaše euharistije ako nije kršten u ime Gospodnje, jer o tome je Gospodin rekao: *Ne dajte*, veli, *svetinje psima*.

Kad se nasitite, ovako zahvaljujte: „Zahvaljujemo ti, Oče sveti, za tvoje sveto ime koje si stavio u srca naša i za znanje i vjeru i besmrtnost koju si nam očitovao po Isusu, svome sluzi. Neka ti je slava u vijeke.“

Ti si, svemoćni Bože, sve stvorio radi imena svojega, hranu i piće dao si ljudima na radost, da ti zahvaljuju. A nama si dao duhovnu hranu i duhovno piće i život vječni po sluzi svome. Ponajprije ti zahvaljujemo jer si moćan; neka ti je slava u vijeke.

Spomeni se, Gospodine, Crkve svoje, da je braniš od svakoga zla, i usavrši je u svojoj ljubavi. I saberi od četiri vjetra nju, posvećenu u kraljevstvu svome koje si joj pripravio; jer tvoja je moć i slava u vijeke.

Neka dođe milost i prođe ovaj svijet! Hosana Bogu Davidovu! Ako je tko svet, neka pristupi; ako tko nije svet, neka se pokaje! Maranatha, Amen!“

Kad se dakle nedjeljom saberete, lomite kruh i iskazujte hvalu, a najprije ispovjedite svoje grijehе da vaša žrtva bude čista. Svatko tko ima razmiricu sa svojim drugom, neka se ne sastaje s vama prije nego što se izmire, da ne obeščaste vašu žrtvu. Jer ovako je rekao Gospodin: *Na svakom mjestu i u svako vrijeme neka mi se prinosi žrtva čista, jer ja sam velik kralj i strašno je Ime moje među narodima*.

Molitva

Gospodine, želim se vratiti Tebi, mojoj prvoj ljubavi.
Kad sam sjedinjen s Tobom onda sam sretan.
Daj mi svoj blagoslov i svoj mir.

Želim okrenuti novu stranicu u svom životu.
Predajem Ti sve svoje grijehе, odričem se grijehа, mrzim grijeh, volim samo Tebe.
Ti si moj Spasitelj i moj Otkupitelj.

Isuse, s Križa nas učiš kako ljubiti i kako praštati.
Daj mi svoju milost da oprostim svima sve.
Daj mi više ljubavi.

Pošalji svojeg Duha Svetoga na mene.
Otvori oči mojega srca i moje duše da mogu spremno primiti svaku Tvoju riječ.

Isuse, hvala Ti što si nam dao Mariju za majku riječima:
„Evo ti sina“, a svom ljubljenom učniku si rekao:
„Evo ti Majke“.
I on je uze k sebi.
Gospe, želimo te uzeti u svoje srce.
Hvala ti za sve milosti koje smo primili ovdje u Međugorju po tvojemu posredništvu.

Isuse, hvala Ti za ove trenutke Tvoje ljubavi, Tvoje prisutnosti, Tvoga mira.
Gospodine, daj mi milost da mogu svjedočiti u svojoj obitelji, u svojoj zajednici, na svom radnom mjestu.
Želim biti živi znak Tvoje ljubavi.
Isuse, hvala Ti.

D. P.

Gospina svetišta u Velikoj Britaniji

Ukupna površina Velike Britanije iznosi 243.610 km², a nastanjuje je 62.262.000 stanovnika. Glavni grad je London s oko 7,5 milijuna stanovnika. Dvije trećine stanovništva ove zemlje izjašnjava se vjernicima, a najbrojnije su tradicionalne kršćanske zajednice. Anglikanska crkva (Church of England) ima 25,6 milijuna vjernika ili 43,4 posto stanovništva. Ona se od Katoličke Crkve odvojila 1534., ima položaj engleske državne Crkve i zastupljena je u Gornjem domu britanskog parlamenta. Vrhovni joj je poglavar britanski vladar.

Priredio fra Karlo Lovrić

U Škotskoj sličan položaj ima Škotska crkva (Church of Scotland; neslužbeno the Kirk) koja ima oko 800.000 članova. Ona se 1560. odvojila od Anglikanske crkve, a umjesto biskupa na čelu su joj izabrani odbori (prezbiterijanci). Uz njih postoje i brojne druge protestantske zajednice, primjerice baptisti, metodisti i dr.

Oko 10 posto pučanstva čine katolici, ponajprije u Škotskoj, sjevernoj Engleskoj, Walesu te osobito u Sjevernoj Irskoj. U Sjevernoj Irskoj ima oko 62 posto protestanata (potomci engleskih i škotskih doseljenika iz 17. st.) i oko 38 posto katolika, koji su politički i socijalno u podređenom položaju, što je znalo dovoditi do velikih napetosti ne samo u Sjevernoj Irskoj, nego i u ostatku Velike Britanije.

Malo je zemalja u svijetu u kojima je bilo toliko Gospinih svetišta kao u staroj katoličkoj Engleskoj. No, također je malo zemalja u kojima je protivnicima katoličke vjere uspelo tako temeljito uništiti svetišta i izbrisati njihove tragove kao u toj zemlji. Ipak, sačuvano je ponešto što govori o ljubavi stare Engleske prema Majci Božjoj – veličanstvene katedrale koje su nosile Gospino ime ili su imale kapelicu posvećenu Gospi.

Katedrala u Canterburyju

Najznamenitije prošteništa engleske pokrajine Kent bijaše Canterbury, gdje se i danas osjećaju tragovi pobožnosti prema Mariji. Kad je koncem VI. st. u Englesku došao redovnik sv. Augustin (poslao ga sv. Grgur) da posije sjeme Evanđelja, u Canterburyju je sagradio crkvu u čast Presvetom Otkupitelju.

To je bio početak znamenite katedrale koja je od početka uživala prednost pred drugim crkvama u Engleskoj. Nakon ponovnih upada Danaca i pustošenja zemlje pa i grada Canterburyja, crkva je bila toliko oštećena da su je nadbiskupi morali napustiti. Tek je sv. Odo sredinom X. st. popravio katedralu i u njoj obavljao liturgijska slavlja.

Nasljednik sv. Oda na nadbiskupskoj stolici u Canterburyju bio je sv. Dunstan. Po primjeru mnogih drugih svetaca, običavao je noću ustati i posjetiti oltare i crkvu. Pri tim pobožnim vježbama više je puta bio počašćen ukazanjima, a za jednog svog ophoda kroz katedralu, kod kapelice Majke Božje čuo je čudesan pjev i vidio da mu Majka Božja, okružena četama djevičanskih pjevačica, ide ususret. Tada ga je uvela u kapelicu.

Takvi čudesni iskazi milosti bijahu možda povod da katedrala u Canterburyju, u kojoj se čuvaju kosti sv. Dunstana, postane mjesto milosti. U svakom slučaju, postala je poznato Gospino svetište. Nekoliko godina poslije svečeve smrti Danci su ponovno opljačkali grad i djelomice katedralu, koju je popravio darežljivi kralj Canut.

Sredinom XI. st. katedralu je uništio požar pa se morala graditi nova. Za dovršenje ovoga velikog djela Bog je poslao dvojicu nadbiskupa, koji su bili možda najznačajniji muževi na čelu nadbiskupije Canterbury – Lanfranka i sv. Anzelma, crkvenog naučitelja. Lanfrank je započeo, a sv. Anzelmo dovršio izgradnju katedrale. No, požar je već 1174. uništio jedan njezin veliki dio. Obnova je zaustavljena zbog raznih nereda, a kad je nastavljena kraljevi i nadbiskupi kao i vjer-

nici natjecali su se tko će više pridonijeti njezinoj veličanstvenosti. Kapelice, umjetničke slike, tisuće ukrasa, pozlaćene i srebrne posude, kipovi iz dragocjenog metala i brojni drugi umjetnički predmeti bili su svjedoci jedinstva u vjeri onih stoljeća.

Posebice su bile čašćene dvije raskošno opremljene Gospine kapelice. Jedan pisac iz vremena reformacije napisao je o zavjetnoj kapelici: „Iz straha od lopova stavljena je željezna ograda. Doista, nikada nisam vidio mjesto koje bi imalo više ukrasnih predmeta. Pri sjaju zvijezda imali smo više nego kraljevski prizor koji je u ljepoti bez daljnega nadmašio Walsingham“ (poznato prošteništa u Engleskoj). Slika Majke Božje na stupu stajala je uviše oltara, ispod jednog baldakina, na postolju ukrašenu prizorima iz Marijina života. Kao tisuće drugih Marijinih svetišta i blaga, tako je i ovo izgubljeno u vrijeme reformacije. Pohotni i pohlepni kralj Henrik VIII. opljačkao je svetište do posljed-

njeg ukrasa i sve je završilo u kraljevoj riznici. Danas su jedva vidljivi tragovi bilo kakvih ukrasa, a katedralu su uzeli protestanti. Od tada prestaje čašćenje Majke Božje i samo pojedinačni katolici, turisti, u njoj u tišini izmole Zdravomariju, tužni nad sljepoćom Marijinih neprijatelja.

Katedrala u Lincolnu

Krajem XI. st. dorchesterski biskup Remigijus premjestio je svoju rezidenciju u Lincoln. Bez obzira na ratne bubnjeve koji su odjekivali u cijeloj južnoj Engleskoj, odmah je postavio temeljni kamen za novu katedralu, koju je posvetio Majci Božjoj. Zanosno je vodio započeto djelo. Čim je gradnja dovršena, biskup je sve pripremio za posvetu katedrale. Pozvani su crkveni i svjetovni dostojanstvenici: proslava posvete katedrale trebala je započeti 9. svibnja 1092. godine. No, u predvečerje svetkovine biskup oboli i preminu, pa je posvetu obavio njegov nasljednik.

Malo je zemalja u svijetu u kojima je bilo toliko Gospinih svetišta kao u staroj katoličkoj Engleskoj. No, također je malo zemalja u kojima je protivnicima katoličke vjere uspelo tako temeljito uništiti svetišta i izbrisati njihove tragove kao u toj zemlji. Ipak, sačuvano je ponešto što govori o ljubavi stare Engleske prema Majci Božjoj – veličanstvene katedrale koje su nosile Gospino ime ili su imale kapelicu posvećenu Gospi.

Otprilike 30 godina poslije veliki je požar oštetio katedralu, a brzo ju je popravio biskup Aleksandar, znalac u gradnji. Katedrala u Lincolnu spada u svetišta prema kojima su Englezi imali posebnu naklonost. U građanskom ratu sredinom XII. st. stanovnici grada držali su se na okupu sa svojim kraljem Stjepanom. Izabrali su Mariju za svoju zaštitnicu i njezinu zagovoru pripisali veliku pobjedu koju su postigli 1147. nad grofom od Chestera. Jedan engleski pisac piše: „Pobjedom ispunjeni građani Lincolna dadoše svojoj zaštitnici, Djevici nad djevicama, veliku hvalu i nagradu“. Od tada je rasla slava Gospe od Lincolna i u svetište su pritjecali bogati darovi. Krajem istoga stoljeća u potresu su popucali zidovi katedrale, a neki su se svodovi i srušili. Tako je veliki biskup Hugo donio plan, katedralu ne iznova graditi nego je značajno povećati i ljepše je nego prije ukrašiti. Nije prošlo ni četrdeset godina i nastade nova šteta na svetištu Majke Božje: veliki toranj u sredini zgrade se urušio te srušio veće dijelove krova i svoda. Tadašnji biskup nije oklijevao već je svetište brzo popravio.

Westminster u Londonu

Povjesničari se ne slažu o vremenu gradnje znamenite opatije i crkve u Westminsteru. Najvjerojatnije ju je gradio sv. Augustin (redovnik) kojega je poslao papa Grgur Veliki. On je obratio kralja Seberta koji je, iz zahvalnosti za primljeno krštenje, s mnogim svojim podanicima dao sredstva sv. Melitu, prvom biskupu u Londonu, za gradnju samostana. Samostan je sagradio sv. Melitus na čast sv. Petra, a kako je nešto ranije sagrađena katedrala na čast sv. Pavlu, samostan je prozvan Westminster (Minster znači što i samostan.) Ovo samostansko svetište trebalo je biti rasadnik budućih misionara koji će obratiti još uvijek pogansku Englesku. Prva čerje svetkovine biskup oboli i preminu, pa je posvetu obavio njegov nasljednik.

la drugog ukrasa osim zanosa redovnika koji su u njoj molili“.

Kako je od jednostavne samostanske crkvice nastala vebna katedrala? Danci su u IX. st. razrušili i crkvu i grad. Sveti Dunstan opet je uspostavio opatiju, a sveti kralj Eduard u XI. st. sagradio je još veću. Premda bolestan, kralj je sudjelovao u proslavi posvete katedrale na Božić 1065. Samo deset dana poslije dobio je vječnu nagradu za svoja mnoga dobra djela, a njegovo sveto tijelo položeno je u westminsterskoj katedrali.

Kad je Wilim Osvajač bio okrunjen u westminsterskoj crkvi a nazočni mu pljeskali, njegovi su normanski vojnici pomislili da je ta vika pobuna protiv krunidbe. Podmetnuli su požar na susjednim kućama i počeli pljačkati. Požar se širio pa je plamen zahvatio i crkvu s opatijom. Tek kralj Henrik III., godine 1220., započeo je njezinu obnovu i najprije sagradio kapelicu Majci Božjoj. Polako je, o vlastitom trošku, obnovio cijelu opatiju, i kad je zatvorio svoje oči gradnja se bližila kraju. Gradnju je 1285. dovršio njegov nasljednik.

Dva stoljeća poslije, kralj Henrik VII. kapelicu je smatrao nedovoljno lijepom te ju je obnovio i učinio nadaleko poznatom. Jedan drugi Henrik, naime „obnovitelj“ vjere Henrik VIII., nije mogao gledati ovo bogato svetište Majke Božje. Kao i mnoga crkvena bogatstva, i zavjetni darovi Majci Božjoj u Westminsteru postali su njegovim plijenom.

Kako je došlo do toga da je Westminster postao svetište i u koje vrijeme, nije zapisano. Jedan povjesničar piše: Opatija Westminster imala je znamenitu sliku koju je kraljevska kuća Plantagenet veoma cijenila. I, kaže on, „dogadala su se mnoga i lijepa čudesa“. Pred njom je molio Rikard II. onoga jutra kad je poslije Smithfielda išao ususret buntovnicima.

Dao Bog da Engleska opet bude zemlja koja će častiti Blaženu Djevicu Mariju, kako je to nekada bilo.

Hrast

U jednoj svojoj poruci, Kraljica Mira je rekla da na sebe stavimo neki blagoslovljeni predmet. To je, naime, znak komu pripadamo, znak koji će odagnati zlo od nas, znak koji će nas prožeti kao ljude i kao kršćane. Žalosno je kada to ne znamo, a tajna društva znaju. Zbog toga nam pričaju priču da je to pretjerivanje, da treba imati pouzdanje u svoj razum, da je to praznovjerje i slično. A njihovi bezbožni znakovi hod su u novi svjetski poredak, pronalaženje sebe kao čovjeka, uzdignuće ljudske osobe. Zaista sirenski govor i tko ga poslušaj, jednostavno rečeno, loše će proći.

fra Miljenko Stojić

Pred samostanom na Širokom Brijegu gledam ograđeni hrast. Star je, ne znam koliko i ne raspitujem se za to, mnogo mi je važnija njegova simbolika. Ona kaže da su franjevci dolazeći iz Kreševa na Široki Brijeg sredinom 19. stoljeća svoje prvo konačište imali pod ovim hrastom. Po svemu sudeći malo je teže da je to tako, ali svejedno, simbolika je važna. Nastanili su se tu, u njegovoj blizini, i kao da su bitni metri. Došli su siromašni i takvi izgradili ne samo vebne građevine samostana i crkve, gimnazije i konvikta, nego su samom mjestu donijeli potpuni razvoj. Dok ih nije bilo, tek je poneka mlinica bila na rijeci Lištici i ništa više.

Prije dolaska Kraljice Mira u župi Međugorje bilo je više građevina i više ljudi nego li na Širokom Brijegu, ali opet je to bio ubičajeni zabačeni hercegovački krajolik. Nije se imalo što pokazati putniku namjerniku. Nakon Gospina dolaska sve se izmijenilo. Za župu Međugorje svi znaju, a to nije slučaj za Hrvatsku i BiH. I ovdje je siromaštvo odigralo bitnu ulogu. Ljudi su se okrenuli sebi i onomu što je Bog stavio u njihovu nutrinu te su počeli voditi drukčiji život. Čak su ponovno prigrilili i post. Kruh i voda srijedom i petkom nije nešto za ismijavanje već nešto što nas duboko određuje. Jednostavno i ponizno biće koje dolazi s neba svemu utiskuje drukčiji pečat.

Pričaju mi o djevojci koja nikada nije bila na Širokom Brijegu. I zaželjela je to. Odgovorili su joj da tamo nema što vidjeti, mjesto kao i svako drugo hercegovačko mjesto. Uzvratila im je da zna da je to tako, ali ona to i ne traži već traži ono „nešto“ što samo Široki Brijeg ima i ne može se naći ni na kojem drugom mjestu. Ovakvih izričaja mnogo smo više čuli za župu Međugorje jer tu dolazi i mnogo više ljudi. Zaista se nema što vidjeti, ali se zaista ima što udisati. Mir, otvorenost, radost, dostojanstvo, snaga... Drukčiji si a da ni sam ne znaš zbog čega i da za to ništa ne plaćaš. Kako suprotno od navada suvremenog vremena!

Sve ovo spomenuto zacijelo nisu udisali oni koji su nazočili Olimpijskim igrama u Londo-

Snimio: Miljenko Stojić

nu. Umjesto da te igre budu neopterećene bilo čime, osim uživanja u pokazivanju ljudskih vještina, masoni i tajna društva pobrinuli su se da tako ne bude. Maskote i logoi igara prepuni su njihovih znakova. Središnje igralište također je time nakrcano. Uz to u središtu Londona je podignuta zgrada u obliku piramide, kažu najveća u zapadnoj Europi. Vrh te zgrade-piramide nekako je odsječen, predstavlja ga providni materijal koji isijava svjetlo. U masonske simbolici i simbolici sličnih tajnih društava piramida s odsječnim vrhom simbol je čovječanstva koje ide prema izgradnji, prema novom svjetskom poretku. Kad se to dogodi, svjetlo, sam Lucifer, sjest će na vrh te piramide i sve će biti dovršeno. Čovječanstvo će imati novi svjetski poredak, odnosno jednoga vladara, jednu religiju, jednu vojsku, jednostavno sve jedno. Kršćanima ne treba objašnjavati o čemu je tu riječ, a onima kojima to ne smeta treba samo zaželjeti da što prije progledaju dok još nije kasno.

Imajući sve to na umu, ne iznenađuje što je Kraljica Mira u jednoj svojoj poruci rekla da na sebe stavimo neki blagoslovljeni predmet. To je, naime, znak komu pripadamo, znak koji će odagnati zlo od nas, znak koji će nas prožeti kao ljude i kao kršćane. Žalosno je

kada to ne znamo, a tajna društva znaju. Zbog toga nam pričaju priču da je to pretjerivanje, da treba imati pouzdanje u svoj razum, da je to praznovjerje i slično. A njihovi bezbožni znakovi hod su u novi svjetski poredak, pronalaženje sebe kao čovjeka, uzdignuće ljudske osobe. Zaista sirenski govor i tko ga poslušaj, jednostavno rečeno, loše će proći.

Opet gledam hrast na Širokom Brijegu. Simbol. Komunisti ga, srećom, nisu uništili jer su se bili okomili na građevine. Mislili su ako unište ili barem nagrde njihovu ljepotu, gotovo je sa Širokim Brijegom, a njegove čuvare već su bili pobili. Premda su sve pokušali, nisu uspjeli u svome naumu. Ne samo onih dana u veljači 1945. Slično kao i u župi Međugorje na početku. Prvi udar koji je trebao biti razarajući nije uspio. Trebalo je pristupiti drukčijim metodama. Tražili su se oni koji će surađivati, kamen po kamen razarati simboliku Širokog Brijega, simboliku Kraljice Mira. Bilo ih je na raznim razinama, ali uzalud. Široki Brijeg i Kraljica Mira ostadoše itekako nauzgor. Danas u njihovoj sjeni svi zajedno možemo preispitivati svoju savjest i pitati se koliko smo doprinijeli ili ne da tako i bude. Nema opravdanja, nego samo odgovora na to naizgled jednostavno pitanje.

Tjedni molitveni program

– ljetni raspored
(od obljetnice do Mise na Križevcu)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Krunica
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put uz Križevac
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
MIR
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,5 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 108,7 Mhz
Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

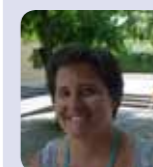
e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježila i prevela Kristina Krstičević

Chris, podrijetlom iz Poljske, Engleska

Bio sam već nekoliko puta na Festivalu mladih, mislim da mi je ovo jedanaesti dolazak u Međugorje. Dolazim zbog osjećaja jedinstva s mladima svih nacija, zbog zajedničkih molitava, zajedničkog klanjanja. Iskustvo Boga na ovom mjestu je čudesno, i dobro je otići od kuće, doći ovamo i ovdje se usredotočiti na Boga. Na ovom mjestu možete primiti mnoge milosti. Jučer smo bili na krunici, Misi, klanjanju, iskustva su nevjerojatna, bilo je dirljivo. Na Misi, kada svi skupa molimo, imam osjećaj da nisam sam na svijetu i da je Crkva svugdje, osjećamo se svi kao jedna velika obitelj, i taj je osjećaj nešto nevjerovatno.

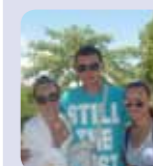

Clothilde, Pariz, Francuska

Ovo je moj treći dolazak. Prvi put sam došla 2004. godine. Zнала sam i osjećala da moram doći, neki ljudi su mi pričali o ovom mjestu, pročitala sam knjigu o Međugorju koja

me dirnula. Počela sam moliti krunicu i osjetila sam da me Marija zove. Kad sam prvi put stigla ovamo bila sam duboko dirnuta, osjetila sam snagu obraćenja na svakom koraku, mir i Marijinu ljubav. Bilo je lako moliti, razgovarati s Bogom, osjetila sam da su mi Isus i Bog jako bliski, i mogla sam se stalno moliti. Nisam htjela otići. Doživjela sam obraćenje, novo rođenje.

Po povratku kući svaki sam dan molila krunicu. Blizina Marije i Isusa bila je osjetna tri godine. Onda sam došla ponovno, da opet doživim obraćenje i budem još bliža Mariji i Isusu. Čitala sam Marijine poruke, mislim da su istinite, i ako pogledate druga svetišta kao što su Lurd ili Fatima, vidite da sve ima smisla: Marija nas uvijek potiče na obraćenje, na molitvu, da idemo na Misu, i ovdje je ista stvar, samo što se ovdje sada osjeti i njezina prisutnost. Svatko tko želi sresti Mariju ili Boga treba doći ovamo i otvoriti svoje srce, dopustiti Isusu da uđe. Ne će požaliti, jer je ovo kao raj na zemlji.

Goran, Slavonski Brod, Hrvatska

Bio sam u Međugorju više puta. Dolazim da bih doživio djelić čuda koja se ovdje događaju. Dođite i vidite.

*Sveti Jakove,
moli za nas!*